

310478 వ తి ది న ము వ క టి ం వ (బ డు ను.

Vol. 8.

చెన్న పట్టణము 1922 వ సం॥ మార్చి 8వ తేది బుధవారము

No. 271.

సంపుటము ౮

దు ర్మ తి నా మ సం వ త్స ర ము, ఫా ల్గు ణ మా స శు క్ల ద శ మి ౧౦.

సంచిక ౨౭౧

బ్రహ్మశ్రీ, ఆయుర్వేదరత్న, పండిత, యన్. వి. శ్రీరామాచార్యులు, Ph. D. Sc.

గారిచే కాస్త్రోక్తముగ తయారుచేయబడి ద్రావిడాయుర్వేద పండిత సమ్మేళనమున, వస్తుపదర్శనస్థానమున, జ్ఞానాపాత్రముగ మొదటితరగతిలో యోగ్యతాపత్రము పొందిన

సిద్ధ కల్ప మ క ర ధ్వ జ ము

వైద్యసంఘమునకు ఆశ్రయజనకముగ కనిపెట్టి తయారుచేయబడినది.

నవీనములైనవిగాని, పురాతనములైనవిగాని, సర్వవిధములైన వ్యాధులకు సుపయోగింపదగినది.

ప్రాచీన ఋష్యులచే చెప్పబడిన అసమానమైన ఈ ఔషధము ఆయుర్వేదశాస్త్రములచే చక్కగ పరిశీలించబడి మెప్పువడసినది. ఆనాలోగ్యముచే సాక్ష్యమైన లగు సకల

జన సామాన్యమునకు జీవనోపధ మని చెప్పటకు సేలాటి యా త్మేపణియు నుండదు.

ఈ ఔషధములన సంపూర్ణముగ నివర్తించు వ్యాధుల వివరము:—నరములకు సత్తులలేకపోవుట, పొడ మొదలగు చర్మవ్యాధులు, ఉత్సాహములేకుండుట, జ్ఞాపకశక్తి తగ్గుట, ఆకలి మందగించుట, పాండురోగము వాపు, కీళ్లపట్టు, కీళ్లనొప్పులు, పక్షవాతము, అతిమాత్రము మొదలగు మాత్రవ్యాధులు, మూలవ్యాధి, కాసశ్వాసము, ఆమ్లపిత్తము లోనగు అతిర్హవ్యాధులును, ప్రమేహము (అంటువ్యాధులు) కొరుకు మొదలగు దుష్ప్రస్థి సంబంధమైన అన్ని విధములైన చర్మవ్యాధులను, స్త్రీలకు కలుగు న్యూనాధిక ఋతుక్రస్థానములను, ఋతు కాలమున కలుగు శూలము పోగొట్టును.

ఇంతేకాదు:—సకలవిధవ్యాధులను పోగొట్టి దేహమునకు భేజమును, బలమునిచ్చి ఆరోగ్యమును కలుగజేయగలిగిన ఔషధములలో నిది సంతోషి.

బాల్యమున దుర్భాగ్యముచే లభ్యపడు శుక్లవర్ణము మొదలగు గాఢ పురుషత్వమునకు లోపములను కలుగజేయు వ్యాధులను తుదముట్ట పోగొట్టుమందు ఇది ఒక్కటియే యని నొక్కి చెప్పదగియున్నది. దేహమున చెమసీరును పోగొట్టి, శుద్ధమైన రక్తమును కలుగజేసి శరీరదౌర్భాగ్యమును, ఆయుర్వృద్ధిని ఇచ్చునట్టి ఈ యాషధము దివ్యౌషధము ఇది మకరధ్వజరూపమున చేర్చబడు వస్తువులనే గాక నింకను విలువ గల ముత్యములు, స్వర్ణము, లోహములును, అనేకమూలికావిశేషములును చేర్చి చేయబడినది.

ఈ ఔషధమును, కాల దేశ దేహతత్త్వాది భేదములను గమనించక, పథ్యనియమము లేక స్త్రీపురుషు లెవరైనను రసాయనము (Tonic) గ నుపయోగించదగును. మందును పుచ్చుకొను ప్రకారమును, పథ్యము వివరములును మందు వెంట ప్రత్యేకముగ పంపబడును.

ఒక మాసములోనే సంపూర్ణగుణమును కలుగజేయు, (60) అరువదిమాత్రలు గల యొకబుడ్డి వెల రు. 10-0-0 లు మాత్రమే. తపాలాఖర్చులు ప్రత్యేకము. [2775]

విలాసము:—ఎన్. వి. శ్రీరామాచార్యు, మేనేజింగ్ డైరెక్టరు, మదరాసు ఆయుర్వేద ఔషధశాల, లివిడ్. తపాలాపెట్టె నెం 151 రు, తంజివిలాసము కల్కత్త, మదరాసు.

పెన్సిల్లు!

మన దేశములో చేసిన పెన్సిల్లు!!

పెట్టుబడి, సామానులు, పనివేతలు సమస్తము మనదేశములోనివే.

“దేశములోని ప్రజలు బ్రతికి సుఖించవలెనంటే దేశములోచేసిన వస్తువులు కొనండి”

తృప్తికరమైన అన్నిరకముల పెన్సిల్లు తయారగుచున్నవి.

మా కాపీ పెన్సిలు దేనికిని తీసిపోదు.

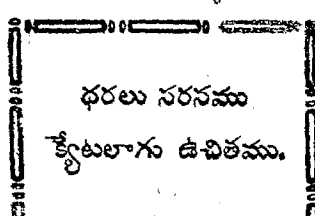
ఒకరూపాయి పంపిన అన్నిరకములు గల నమూనాకట్ట పంపబడును.

వ్యాపారధరలకు వ్రాయండి. మదరాసు పెన్సిలు ఫ్యాక్టరీ, వామర్రునపేట పోస్టు, మదరాసు.

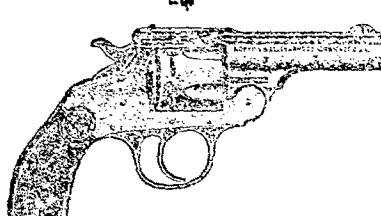
హిందూస్థాన్ లోటరీ కమిటీ కు ప్రసిద్ధమగు కంపెనీవారిచే నానావిధములగు రివాల్వర్లు. ఆరుతక విద్యతోటలు యె

౧౨ సెంటు.

ధరలు సరసము
కేటలాగు ఉచితము.

౧౨ సెంటు. ౩౪, ౩౬, ౪౦, ౪౨, ౪౪, ౪౬, ౪౮, ౫౦, ౫౨, ౫౪, ౫౬, ౫౮, ౬౦, ౬౨, ౬౪, ౬౬, ౬౮, ౭౦, ౭౨, ౭౪, ౭౬, ౭౮, ౮౦, ౮౨, ౮౪, ౮౬, ౮౮, ౯౦, ౯౨, ౯౪, ౯౬, ౯౮, ౧౦౦

విన్నవి. కేబుల్ పోస్టుతోగలిగినవి మొదల దొరకును.

౧౨, ౧౪, ౧౬, ౧౮, ౨౦, ౨౨, ౨౪, ౨౬, ౨౮, ౩౦, ౩౨, ౩౪, ౩౬, ౩౮, ౪౦, ౪౨, ౪౪, ౪౬, ౪౮, ౫౦, ౫౨, ౫౪, ౫౬, ౫౮, ౬౦, ౬౨, ౬౪, ౬౬, ౬౮, ౭౦, ౭౨, ౭౪, ౭౬, ౭౮, ౮౦, ౮౨, ౮౪, ౮౬, ౮౮, ౯౦, ౯౨, ౯౪, ౯౬, ౯౮, ౧౦౦

శ్రీ టో మో హి ని

2883

విారు బహుదూరు గారిచే నానావిధములగు వస్తువులను సమయములోనైనను పెండ్లిండ్లు విందులు యములలో నైనను ఈ ఆశ్రయము యుపయోగించిన మంచి రోజుపువ్వులు వాసనను యిచ్చి మనముకు ఆంధ్రమునకు కాంతి నిచ్చును.

రోజినియా తైలము

జనవికాలములో ఉపయోగించుట గచ్చిన శత్రువులకు చూపము సౌందర్యమును యిచ్చును. అనేక స్త్రీలు ఉపయోగించుచున్నారు. ప్రపంచమున ఈ తైలమును ప్రతిపటుంబులలోను ఆదర్శము. ఎల్లచోట్లను విక్రయించబడును. టోమోహిని ధర బుడ్డి 1.కిరూ 2, 1, 0-12-0, 0-8-0. రోజినియా తైలముధర బుడ్డి 1-కి రూ 1-0-0

Shyam & Co, 6, Bander st, Madras. వి. గూం కంపెనీ, 6 బందరు స్ట్రీట్, మదరాసు

(3081) “క త్రి క ట్ట లు”

పెద్దక త్రి గల్లి గజము పొడుగు గలవి. సాగనైనవి. 1-కి రూ 4-0-0.

దజను రోనువారికి 1టి ఉచితము. పోస్టేజీఖర్చులేక.

పలయువారు ఆర్డరుతో ఒకరూపాయి

ఆదాన్సు కంపెనీను. బి. వెంకటేశ్వర్లు అందు కో

కట్టర్లు అండ్ లాక్ మేకర్లు etc.

పెద్దాపురం, (గోదావరిజిల్లా)

కె.వి.రామ్మోహన్ & సన్స్, ఇండ్ల స్ట్రీట్, పెద్దాపురం.

SOVEREIGN SPERMATORRHOEA PILLS

శుక్లమేహనివారణమాత్రలు.

(3473) 15 pills per 8 As. (net).

Startling relief in 24 Hours. Else money refunded

2 pills stop emissions and cure wet dreams.

M. V. R. RAMACHANDRA RAO MARKET TANK COCONADA

దం త మూ ర్ణ ము

జల వచ్చి 1-కి 0-2-0 12-కి రూ 1-4-0

అమృతాంజనము డిపో, బొంబాయి - మదరాసు.

బహుమానము

వైద్య విద్య

ఆయురారోగ్యశాస్త్రములకు మార్గదర్శి

అన్ని భాషలలో దొరుకును.

రాజవైద్య నారాయణజీ కేశవజీ,

(8198) 27, చీవాబాదశాద్, మదరాసు.

సన్యాసేలు విష సంచేది.

మామొక్క లోక ప్రఖ్యాతి

జెందిన విషసంచేది గుణము లేదని నిరూపించు వారలకు రూ. 25 ఇనాం. బాధపడుచు వచ్చినవారు నిమిషములోన సం తోషముతో వెళ్లుదురు. 6 ప్యాకెట్లు ఒకసారి కొనువారికి

పోస్టేజి ఇనాం. ప్యాకెట్లు 1-కి 0-6-0, డజను రూ 4 0 0

సభ్యులకు పాకెట్లము.

8 భాగములు క్యాలిక్రొమెండుది.

విక్, మిలిటరీ పాకెట్లు 1 టికి 1-8-0.

మలయాళ ముద్రము

ఇందు ఆకర్షణ, మాంస, ఉపాసన, వశికరణ స్తంభన మొదలగు 108 గొప్ప మంత్రములును ప్రహలోపములు, తేలు, పాము మొదలగు కలుసు తొలగించు మంత్రము లున్నవి.

1, 2, భాగములు వెల రూ. 1-12-0.

కే. నాదమని కిందు సన్, 164, చైనాబజారు మద్రాసు.

( ) భారతీయులచే.

సుప్రసిద్ధ వైన ఋషులచే కనిపెట్టబడినది.

ఆస్తివయసులలోను వాడుకలో తగిన బలవర్ధక బోషణము. నా మలకు.బలమును, మనస్సుకు వికాస

మును గలిగించును. చిత్త శాంతిలభ్యమును మఱపును పోగొట్టి, అద్భుత జ్ఞాపకశక్తి నిచ్చును. మిక్కిలి గుణము నిచ్చును.

దీనిని అన్ని దీర్ఘవ్యాధులనును బలహీనమునకు వాడవచ్చును. ఆత్మరికీకాడ ఇది మంచిగుణ మిచ్చును. బుడ్డి 1-కి ధర 1-8-0, 12 బుడ్డులు 16-8-0. వర్తకులకు ప్రత్యేకపు టోకు ధరలు గలవు

The Hindu Medicine.

109 Harrison Road, P. Box No. 81, Calcutta.

తొట్టిస్నానముచేయు తొట్లు

సుప్రసిద్ధ (బెహిన్) వైద్యకాస్త్రజ్ఞులయిన పి. యన్.

రామయ్య కలిపెట్ట బడినది పేటచెక్కతో చేయ

బడి స్నానమునకు మిక్కిలి సుఖము గాయుండును.

80 గాజులందు పట్టును. వలయువారు ఆర్డరు తో రూ 1-0-0 అడ్వాన్సు పంపుతూ పోస్టాఫీసు రయిల్డేషను వివరముగా వ్రాయవలెను. తొట్టి 1 కి ఖరీదు రూ 5-0-0 లు మాత్రమే వి. పి. రయిలు ఖర్చులుచేరే

స్వదేశీ స్టాంపు, 82 చైనాబజారురోడ్డు, మద్రాసు

జగన్మోహనీ మాత్రలు

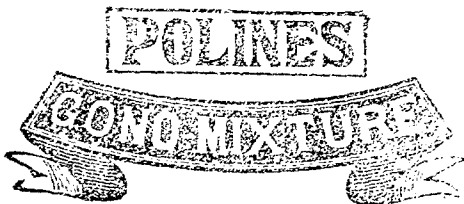
ఇవిదేశీయ తాంబూల మాత్రలు

అశ్వత్థములకు మాలి కాడమునాయుచే రయారు చేయబడినది. 100 మాత్రలు 2 అంబాలు మాత్రమే

తపాలాఖర్చులు ప్రత్యేకము

ఏంట్లు కావలయును

ఆర్డరు స్వేచ్ఛాపథసలయము, కాకినాడ.

18 సంవత్సరముల నుండి చాలాప్రసిద్ధి జెందినది.

ఈ బోషణము X కేరియా మొదలగు అన్నివిధములైన సెక్షన్లములకు గ్యాంగ్రిగా చెప్పబడినది. ఇది సుప్రసిద్ధమైన వనమాలికలచేత మాత్రమే తయారుచేయబడినది. ఒక కా తారు సేవించిన ఉపశమము ఇచ్చును. 12 గంటల కాలములో వ్యాధిని అపును. అయిదు గోజులలో వ్యాధిని నిర్మూలము చేయును. ఇంతకు మించి వ్రాయబడినది. ఒకసేసానుండు తెప్పించుకొని సేవించినప రోగులకే అనుభవమువివాద గుణమును తెలియగలదు. పోస్టుచార్జితో సహా బుడ్డి 1 కి రూ 3-7-0 రెండింటికీ రూ 6-10-0 మూడింటికీ రూ 9-12-0 మాత్రమే.

[8458] ఉత్తరములు యింగ్లీషులో వ్రాయటం యుచితము

D. polines & Co.
Chemists, No. 5 Hari Mohan Roy Lane
Calcutta

**పశ్చిమ గోదావరిజిల్లా
కాంగ్రెసు సంఘము**

ఆదాయవ్యయ సవనము ప్రచురణ

గాంధీ వ సంవత్సరము జనవరి, ఫిబ్రవరిమాసములు

జమ	రు. ఆ. పై.
కోశాధిపతివద్దనిల్వ	౧౧ ౨౨ తేదీకి ౪౪ ౧౩ ౦
బ్యాంకురువద్ద నిల్వ	౧౨౮౫౦ ౦ ౦
చికానిల్వ	౧౫౦ ౧౧ ౦
తిలకు స్వరాజ్యాధి (ప్రత్యేకనిధితో)	౧౨౮౩ ౧౪ ౯
సభ్యుల చందా ధనం	౧౦ ౧౦ ౦
వసుకు శేత పనిముట్ల తాలూకు జమ	౦ ౦ ౬
దూది	౭౨౭ ౨ ౧౦
నూలు	౨౭౧ ౧౦ ౩
స్వదేశీవస్త్రములు	౪౦౩౧ ౧ ౩
యితరవస్తువులు	౫౯ ౧౦ ౦
తెలుగుతాలూకా సంఘమువారు తిరిగి	౧౫౦ ౦ ౦
యిచ్చినమొత్తం	౩౦౭ ౧౦ ౦
అనామకుఖర్చుతో జమ ఖర్చు చెప్ప	౩౦౭ ౧౦ ౦
బడినమొత్తం	౩౦౭ ౧౦ ౦
జమ మొత్తం రూ	౨౫౮౯౬ ౩ ౭

ఖర్చు	రు. ఆ. పై.
కార్యకర్తలపు ఖర్చు	౧౬౨ ౧౩ ౬
ప్రచారపుఖర్చు	౩౨౨ ౨ ౬
ప్రచారకుల వేతనములు	౨౫౯ ౯ ౯
పుస్తకములు, సామానులు	

[Dead Stock and Library]

యితరఖర్చులు	౮౯ ౩ ౦
రాష్ట్రముల తాలూకు ఖర్చు	౫౦ ౦ ౦
దూది	౧౭౧ ౦ ౬
నూలు	౫౩౩ ౧౦ ౩
స్వదేశీవస్త్రములు	౩౧౪౨ ౨ ౦

భీమవరము జాతీయ పాఠశాలకు విరాళము ౪౯౦ ౦ ౧

యేలూరుతాలూకా సంఘముకుయిచ్చినమొత్తము ౪౦౦ ౦ ౦

నరసాపురం " " " ౨౦౦ ౦ ౦

భీమవరము " " " ౧౦౦ ౦ ౦

అనామకుగా ప్రచారకులకు యిచ్చినమొత్తము ౩౯౪ ౭ ౩

కోశాధిపతివద్ద నిల్వ (౧౭౩-౨౨ తేదీకి ౪౪ ౧౩ ౦

బ్యాంకురువద్ద నిల్వ " ౧౯౩౫౦ ౦ ౦

చికానిల్వ " ౧౭౮ ౧౪ ౧౦

ఖర్చు మొత్తం రూ. ౨౫౮౯౬ ౩ ౭

తిరిగి స్వరాజ్య నిధి

చాటుపుర స్వరాజ్యసంఘము ౫౦౦ ౦ ౦

గాంధీగారి ముడుపు ౦ ౨ ౦

పులవర్తి లక్ష్మణస్వామిగారు ఆకపీడు ౨౦౦ ౦ ౦

జాఫ్నాడి రత్నమ్మ అనే లక్ష్మీ దేవమ్మగారు ఆకపీడు ౧౫౦ ౦ ౦

పెమ్మరాజు శ్రీరాములుగారు వీరవాసరం

(వివాహకట్నం) ౪ ౦ ౦

నామపల్లి గోరీశంకరుగారు యేలూరు ౦ ౧౩ ౦

కొల్లిపర శేషయ్యగారు కొండమంచిలి ౨ ౪ ౦

ధూళిపాటి వీరావధానులుగారు కార్లకి ౨ ౦ ౦

గణపవరం ౫ ౦ ౦

సెం ౭౯, ౧౩౩, ౧౯౫ ర్లనగలవేలం బాపకు ౧౬౩ ౧౭ ౦

బెజవాడ సామ్రాజ్యమువారు (పికిపాటి రామ

చంద్రయ్యగారి ద్వారా) ౧౦ ౦ ౦

కంది అయ్యగారి ద్వారా డబ్బావసూళ్లు ౦ ౫ ౦

మొత్తము రూ ౧౦౪౧ ౮౯

ప్రత్యేక నిధి.

పెనునక్క వెంకట్రాజుగారు మహదేవ పట్నము ౪౦-౦-౦

పేటేటిభీమయ్యగారు. " ౪-౦-౦

కానూరు అగ్రహారం [వి. వి. సుబ్రహ్మణ్యశాస్త్రిగారిద్వారా] ౨౪-౧౨-౦

సె ౧౬౪ రు ఆభరణం వేలంబాపకు ౭-౧౦-౦

యండగండి ౧౬౬-౦-౦

మొత్తము రూ ౨౪౨౬-౦-౦

కానూరు	సభ్యులచందాధనం	గి-౦-౦
కార్లకి	౪౦ సభ్యులతాలూకు [ఆర్డ] ౧-౦-౦	౧-౦-౦
అచ్చిరాజుపాలెం	౩౦ " " [ఆర్డ] ౩-౧-౦	౩-౧-౦
	మొత్తం రూ ౧౦-౦-౦	

యేలూరు } (సం) దండు నారాయణరాజు, కార్యదర్శి.
౨-౩-౨౨

హిందూ థియేటరు, బెజవాడ
బెజవాడలో నున్న శ్రీ మారుతీ మోతే హాలులో

ఈనెల 9-వ తేది గురువారమున

స్వారోచిషముసంభవము

అను నాటకము ప్రదర్శింతురు.

రాత్రి 9-30 నిమిషములకు ప్రారంభము.

టిక్కెట్ల వివరం:- 2-0-0, 1-8-0, 1-0-0, 0-8-0, 0-4-0

శ్రీలక్ష్మ 1-0-0, 0-8-0, 0-4-0

V. Venkatadry, D. Narasavya, Stage Manager, Secretary.

శ్రీభద్రాచలం అన్న సత్రంచందా

ఆర్యులారా!

శ్రీభద్రాచలం శ్రీత్రయం పుడిసుంటం వెంకటరమణ

హరిదాసుగారి అన్నసత్రమునకు భర్తృకర్తలగు ముగ్ధాశ్రీ

తుంగవర్తి నరసింహారావుగారిచే రెడ్డిపాలకరం కాపురములు

వెండ్లాలు రాయపురాజుగారు మూలధనము చందా వస్త్రాలు

వసూలు చేయుటకు నియమించబడినందున సదరు చందాలు

వారికి యిచ్చి రక్షింపుచున్నామన్నది.

(8479)

ఇట్లు విధేయుడు.

అడ్డూరి శ్రీరామశాస్త్రి

1-8-22. ఏంట్లు, భగ్యశతము.

అద్భుత భవిష్యత్ ఫలదర్శిని

ఇది మంచి ఆశ్చర్యకరమైన పుస్తకము. ఈ పుస్తకము

ప్రతిమనుజునకు ప్రతిదినమును మిక్కిలి యుపయోగకరము.

ఇది చూచుకొనుటకు జాతకము, పుట్టినతేది, నక్షత్రము,

మొదలగునవి అవసరములేదు. సులభమైన తెలుగులో వ్రాయ

బడినది. గొప్ప యజ్ఞశీలేలులను పొందినది. వెల 1 రూ

ప్రస్తుతం ఏలూరు సబ్ జడ్జిగారిగు అదినారాయణ రావు

పంతులు. బి. ఏ. బి. ఎల్. గారిట్లు వ్రాసిరి. "కావల దానిని

తెలిసికొన గోరువారికి యీ భవిష్యత్ ఫలదర్శిని సంతోషము

కలిగించునని నానిశ్చయము." పుస్తకములు వలయువారు యీ

విశువ చిరునామాకు వ్రాయవలయును.

తాతా జ్యోతిషవిద్యాలయము.

[2868] బోడవరం, విశాఖపట్నం, జిల్లా

కలితనట్టియు నమక మైనట్టియు

మకరధ్వజము

[2]

ఆయుర్వేద బోషణములందు ఈ బోషణము

మాణిక్యమువలె ప్రకాశమానమైనది. దీనిని ఎల్ల

పుషును వైద్యుల సలహా లేకనే వాడవచ్చును.

ఇది ఎప్పుడును గుణము తప్పకనిచ్చును.

మహామహోపాధ్యాయక విరాజగణనాత్

సేన్ సరస్వతి ఎం. ఏ. ఎల్. ఎమ్. ఎన్. గారు

స్వయముగా పరిశీలించి తయారుచేసిన బోషణము.

మకరధ్వజ తులము 1 కి రూ 30 7 మోతారులు రూ 1-4-0

" సద్గుణవతిజిత తు11 కి రూ 40 " రూ 1-14-0

" సిద్ధ తులము 1 కి రూ 62-8-0 " రూ 2-8-0

The Kalpataru Ayurvedi Works and Stores

94 Grey Street, Calcutta

Telegram "Kalpataru"

Phone No. 3013

సామ్రాజ్య శాసనసభ

—:—:—:—

బడ్జెటు చర్చ

అసభికార సభ్యుల ప్రబల ప్రాతికూల్యము

సంగ్రహము

శాసనసభయందు 6 వ తేదీన 5 గంటల కాలము బడ్జెటుపై చర్చ జరిగెను. 14 మంది అసభికార సభ్యులు ఇరువురు అధికార సభ్యులు మాట్లాడిరి. అసభికారులలో ఆంగ్లేయ సభ్యులు హాజరై బడ్జెటును తీవ్రముగ ఖండించుచు అభిప్రాయములను ప్రకటించిరి. వైనిక శాఖా వ్యయము తగ్గించవలయుననియు, నూచింపబడిన క్రొత్తపన్నులలో కొన్ని హానికరములనియు, ఇట్టి బడ్జెటువల్ల అసహాయోద్యమము ప్రబలమగునని అనేకమంది సభ్యులు అభిప్రాయపడుచున్నారు. డేమోక్రాటిక్ పక్షమువారు క్రొత్త పన్నులను విధించుటను సమ్యక్తించుట లేదు. వైనిక వ్యయము అధికముగ తగ్గించినాని ప్రభుత్వమువారిలో తోడ్పడకూడదని డేమోక్రాటిక్ పక్షమున వారు తీర్మానించు కొనుచున్నారు. జాంబాయి ప్రతినిధులు దేశీయ ప్రతిపక్షములు, యంత్రములపై పన్నులను అధికముచేయుకూడదని టిక్టిక్ చెప్పిరి. అధికారసభ్యులెవ్వరు యీదిను నూటాడలేదు. సభ తిరుగు 7 వ తేదీ సమావేశమగును అప్పుడు ప్రభుత్వ సభ్యులు ప్రత్యుత్తర మొసంగదరు.

సామ్రాజ్య శాసనసభ 6 వ తేదీ ఉదయము ఢిల్లీలో సమావేశమయ్యెను. డేమోక్రాటిక్ పక్షమువారి కొక బ్లాకును ప్రత్యేకించవలయునని కొక అధ్యక్షుడు దీక్షలహాస ఆగిరింతి అపక్షమునకు చేరినవారి కందరికిని ఒక బ్లాకునందే స్థానముల నేర్పాటు చేసిరి. అందు మొదటి రెండు రంగాలూ, సహాని, గౌరవ చాదరిగార్లు అలంకరించిరి. ఈ సమావేశము 50 గంటల సభ్యులున్నారు. అందు 36 మంది అధిపతి సభకు వచ్చి యుండిరి.

ప్రశ్నోత్తరములు జరిగిన పిమ్మట బడ్జెటుపై చర్చ ప్రారంభింపబడెను. ప్రేక్షకుల సేతులు సభకు వచ్చియుండిరి. అధికసభ్యులగు సర్ మార్క్లాము హాయిలుగారు విశ్రాంతి కొరకెవరికో పోయియుండినియు, బండి లెప్పిపోవుటచే ఆ దినము మధ్యాహ్నమువరకు రాజాలనియు సర్ విలియం విన్సెంటుగారు తీమాపణపూర్వకముగ సభ్యులకు తెలియపరచెను.

బడ్జెటునందలి అన్ని విటములపై చర్చ జరుగవచ్చునని గవర్నరు జెనరలుగారు తీర్మానించి రని అధ్యక్షుడు సభ్యులకు తెలియపరచిరి. ప్రతిసభ్యుడు 20 నిమిషములు మాట్లాడవచ్చునని అధ్యక్షులు చెప్పిరి.

హరిశ్చంద్ర విప్లవదాసు

కరాచి ప్రతినిధి యగు హరిశ్చంద్ర విప్లవదాసుగారు చర్చ ప్రారంభించుచు ఇట్లు చెప్పిరి:

భారతదేశపు అధిక భావిదేశ మిగుల ఆసంప్రదించుకొనబడుచున్నది. ఈ పన్ను, కరెన్సీలు, విద్యుత్తులపై పన్నులను అధికము చేయుటవల్ల వీరల భారము అధిక మగుచున్నది. వైనిక శాఖాభ్యర్థులు అవిరముగ వెలిగిపోవుచుండుటచే యీ పన్నులూ కలుగుచున్నవి. ఎప్పుడైనా ప్రభుత్వమువారు అసాధారణ భారము వహించుట యొక్కము కాదు. అప్రతిష్టాను, విద్యుత్తు అల్లప్రమాదు మన మీము భయములేదు. కావున వైనిక శాఖ వ్యయము అధికముగ తగ్గించుట యుక్తము.

టి. రంగాచారి

వైనిక శాఖ వ్యయము తగ్గించవలెను

వెన్ను ప్రతినిధులు, డేమోక్రాటిక్ పక్షమునకు అధిక సభ్యులును సర్ టి. రంగాచారిగారు ఇట్లు చెప్పిరి:— డేమోక్రాటిక్ పక్షమునానికి ప్రభుత్వసభ్యులుండెడివారుకు ఎటు బ్లాకును ప్రత్యేకించెదమని తలచియుంటిమి. అట్లు కాక ఒక మూల యందుకు బ్లాకును కరెన్సీ ప్రత్యేకింపబడినది. ఈ పన్నులూ ఒక విధమున వ్యాఖ్యము చేశమనుచున్నది. వీలయిన ప్రస్తుతము బడ్జెటుపై చర్చ జరుగుచున్నది. బడ్జెటును సంక్షోభముగ ఖండింబుటకు గాని, నిరాశించుకొను అన్ని విషయములపై సమ్యక్తముల నొసంగుటకు గాని సభ్యులకు అధికారములేదు. బడ్జెటునందలి కొన్ని అంశములపై మాత్రమే మేము సమ్యక్తముల యంగ్రహమును. అట్టి సీటిలో ఏదో ఒక మూల మాకు స్థలములను ప్రత్యేకించుట యుక్తముగ కనుపడుచున్నది. వ్యర్యాజ్యమునకు మార్గ మేదియో చూడబడినదిగాని ఆమార్గమునందు గొప్ప ఆటంకములు కల్పింప

బడుచున్నవి. ఇంగ్లాండు ప్రధాన వ్యాపారము 20% పనిచేసిన మన గవర్నరు జెనరలుగారు, బ్రిటిషు వ్యాపారుల అభిప్రాయములను ఆధారముగ గ్రహించి, వైనిక శాఖ వ్యయముపై సమ్యక్తముల నిచ్చుట నిశ్చయించిరి.

గడచిన కొన్ని సంవత్సరములనుండి ప్రతిసంవత్సరము ఆదాయము అధికముగనుండుననుకొనబోవుట అధికము చేయబడుచుండెను. ఇట్టికష్టతరచుగ అధికపరిస్థితుల నేర్వరచి, వీటిని తగ్గించి, సమర్థించుకొని, భారతీయులు తమ వ్యర్యాజ్యములను ప్రకటించవలయునని చెప్పటం కేవలము అవ్యాసము. గత సంవత్సరము. బడ్జెటును సభ్యుల లామోదించుకొను ప్రభుత్వ వారు కావించిన వాగ్దానములు నిరర్థకము లైనవి. మిలిటరీ రికైర్స్ మెంటుకు మిటివారు నివేదికము ఇంకను తయారు అయినట్లు తెలియలేదు. వైనిక శాఖవ్యయము ఎంతమాత్రము తగ్గింపబడలేదు. వైనిక శాఖల అభిప్రాయములతో మాకనూము లేదు. దేశము యీ భారము భరింపజాలదు. ఇంతసేన కేవలము అనవసరము. వైనిక శాఖాభ్యర్థు భయంకరముగ వెలిగిపోవుచున్నది. ఎంతభయంకరము సమ్యక్తములు కేవలము అనుచితము. క్రొత్తపన్నుల ఆవశ్యకత నిరూపింపబడలేదు.

“ప్రభుత్వము దివాలా తీయును”

పంజాబు జమీందారులలో నొకరగు సర్దారు ఉజ్జగరు సింగుగారిట్లు చెప్పిరి:—

ఇట్టి అధికవిధాన మనలంబించిచో దేశము అతితృణముగ నివాలితుము. పరిశ్రమాభివృద్ధికి ప్రధానాధానములగు యంత్రములపై ప్రభుత్వమువారు పన్ను విధించుట అశ్రద్ధాకరముగ నున్నది.

దార్శిలిండ్స్

అవ్యాయవ బడ్జెటు

కలకత్తా ప్రతినిధులగు దార్శిలిండ్స్ గారిట్లు చెప్పిరి:— ఇట్టి అవ్యాయవ బడ్జెటు ఇంతకుముందెన్నడును తయారుచేయబడలేదు. భర్షలను తగ్గించుట అవసరము. పన్నులను అధికము చేయుట అక్రమము అవ్యాసము. అదికాక క్రొత్తపన్నులను విధించునపుడు అధిక వ్యయము అన్ని విషయములను చక్కగ ఆలోచించినట్లుతోచదు. వెండిదిగుమతి, యాదేశములను ఉన్నతముగ కొయ్య చక్కెర మున్నగు వాటిపై పన్నులను విధించియుండజచ్చును. ఈలోటును తగ్గించుటకు ప్రేమితుం బొండ్లను ఇమ్మో చేయవచ్చును. అది కాదేని సర్వశోగ నివారణియగు విచారణ సంఘ మొకటి నియమించి నుండవచ్చును (నవుర) పోయినసంవత్సరము దిగుమతి పన్నులను అధికముచేయుటచే చిల్లరవ్యాపారము ఇంకను స్థిరపడలేదు. ఇట్టి పరిస్థితులలో గోరుమట్టుపై రోకటిపోటును విధమున, మరల దిగుమతి పన్నులను అధికచేయ ప్రయత్నింతుటచే వ్యాపారము ఊడించును. యంత్రములపై పన్ను విధించుటచే దేశమునందు పరిశ్రమల అభివృద్ధికి గొప్ప ఆటంకముకలుగును రైలుచార్జీలు అధికముచేయుట అవ్యాసము. రైలుచార్జీలను హెచ్చించి లోటును భర్తీచేయ ప్రయత్నింతుట అనుచితము. పన్నులు అధికమగు కొలది అధికవిషయములందు దేశములో ఆకాంతి అధికమగుచుండును.

అసహాయోద్యమము బలపరచుట

వల్లూరుకు సిద్ధముగాయున్న అసహాయోద్యమాన్నికీ ఆదాయవ్యయపట్టిక ఆజ్యముకలె నుండును. నకించుటకు సిద్ధముగనున్న యీ ఉద్యమమునకు యీ బడ్జెటు సంజీవినిచ్చిది. (అసభికార సభ్యుల హాస్యాభ్యుదయము.)

ఈ సమయమున సర్ మార్క్లాము హాయిలుగారు వచ్చి తక్షణమునందు తూర్పుండిరి.

జమీందారు దుర్వారక దాసు

ఇది లంకాపైరు వర్షిరకుల రాజ్యము?

జమీందారుగారిట్లు చెప్పిరి:—ఈ పన్ను, యంత్రములపై పన్ను విధించుట కేవలము అవ్యాసమును దుర్భాగముగు పన్నులను విధించి సంస్కరణములు నిష్ప్రయోజన మని నిరూపించి అధికసభ్యులకు అసహాయోద్యమాభి వృద్ధిలోడ్పడిరి. దేశీయ ప్రతి పక్షములపై విధింపబడుపన్ను శీఘ్రకాలములో రద్దుచేయబడునని హాంబు

(ప్రభుత్వ చెప్పియుండిరి. ప్రభుత్వము భారత అధికవిధానము నిర్ణయించువారు లంకాపైరు వర్షిరకులేని సామ్రాజ్య శాసనసభ కాని సభ్యులెంతమాత్రము కారని స్పష్టమగుచున్నది. దేశాభివృద్ధికి ముఖ్య కారణములగు పరిశ్రమలు, యంత్రములపై పన్ను విధించుటచే ఊడించును. మూడవతరగతి ప్రయాణికుల రైలు చార్జీని ఎంతమాత్రము అధికము చేయకూడదు.

పర్సినలు

భారతదేశమునం బెట్టి ఆమిశవ్యయములేదనియు, అధికారుల సౌఖ్య స్వల్పమనియు అధికవిషయములందు ప్రభుత్వమువారు అన్ని శాఖలయందును స్వల్పముగ భర్షుచేయుచున్నాని తెలిపి చనుప్రభువుగా రోకపన్నులు చెప్పియుండిరి. యుద్ధమునల్ల పరిస్థితులు మారుటచే భర్షు లిప్పు డధికమైనవి. వ్యాపారము ఊడించుటచేతను, భరలు అధికము చేయుటచేతను పరిపాలనావిధానము చాలాభర్షుతో కూడియున్నది. కొందరు క్రొత్తపన్నులను ఆడేపించుచున్నారు. అవ్యయమును గ్రహించి శాసనసభ సభ్యులు తమ రాజ్యవిధిలై య్యమును ప్రకటించదలచి నమ్ముచున్నారు. ముండ్ల.

నునమోహదాసు రాంజి

‘దుర్భరము’

వీరు బడ్జెటును తీవ్రముగ ఖండించుచు ఇట్లు చెప్పిరి:— భర్షులు తగ్గింపబడుటనని ఎవరును నూర్చలేదు. ప్రపంచమునం దెవరైనా ఇట్టి విధానము అంతమాత్రము సహించరు. దిగుమతి కాబడు బట్టలపై పన్ను స్వల్పముగ హెచ్చింపబడెను. దేశము నందు తయారు కాబడు బట్టలపై పన్ను అధికముగ హెచ్చింపబడెను. ఇది యేనా ప్రభుత్వము వాడు దేశీయ పరిశ్రమలను పోషించుట? సేనపట్టుకొను ఊడించినను సరే, మరి ఏమైనను సరే భారతీయ యువకులను అధికముగ సేనయందు చేర్చుకొని, వైనిక శాఖాభ్యర్థులను తగ్గించుట అనగరము అట్లుకాదేని పరిపాలనమే కష్టమగును. వీరుమరులపై (యంత్రములు మిదిధింపబడు పన్నులను మాత్రము ఆమోదించవచ్చును. కాని నూచింపబడిన ఇతరపన్నులను తగ్గించి సభ్యులు నిరాకరింపవలెను. ప్రభుత్వమువారు తమ ఇష్టమువచ్చినట్లు ప్రవర్తించుచున్న కాని యీయారేక పన్నులను అమలునందును బాధ్యత మన మెంతమాత్రము వహించకూడదు.

వీరల గొంతుకోయు పన్నులు

వీరల గొంతుకోయు పన్నులను : ధించుట అవ్యాయవ మనియు, బంగారు, వెండి, సారాయి, ఆభరణములు, విమానములు మున్నగువాటిపై పన్ను విధించవచ్చునని హాజివాజి యన్టీక గారు చెప్పిరి.

భర్షులు తగ్గించుట అవసరమనియు, అధికపరిస్థితులలో ప్రభుత్వమువారికి తోడ్పడుట ఉచితమని అక్రంహాసేక గారు చెప్పిరి.

సర్ వికలుదాసు థాక్సరే

దివాలా ఆదాయవ్యయ పట్టిక

సర్ థాక్సరేగారిట్లు చెప్పిరి:—

ఇది దివాల ఆదాయవ్యయపట్టిక. దేశము ప్రతిపరిశ్రమల నిభివృద్ధిచేయుటకు కావలసిన బట్టలలో నూటికి 80 వంతులు నుండు భర్షులపై తయారుకావచ్చును. దేశీయ ప్రతిపరిశ్రమలపై పన్ను అధికముచేయుటవల్ల ప్రతిమనిషి చందాలు పన్ను అధికముగ చెల్లించవలసి యుండును. ప్రభుత్వమువారి అధికవిధానము మిగుల అసంత్సృష్టికముగ నున్నది. వైనిక శాఖ వ్యయము తగ్గించుట అవసరము

కలనలు గిడ్డి

వైనిక శాఖ భర్షుల తగ్గించ కూడదు

గారు ఇట్లు చెప్పిరి:—అధికవిషయములందు ప్రభుత్వము వారు ముందు వెనుక ఆలోచించక ప్రవర్తించుచుండిరి ఒక్క వైనికని నైకను, ఒక్కభుపాకీ నైకను తగ్గించుట వా కెంత మాత్రము ఇష్టములేదు. కాని ఇతర విషయములందు మాత్రము కొంతకన్న తగ్గించవలయునని తోచుచున్నాను. గాంధీగారి అసహాయోద్యమముకూడ యీ అధిక విషయవిధికి కారణమని చెప్పవచ్చును.

20 కొట్ల ఆదాయము కలుగచేయుటకు క్రొత్తపన్నుల విధించుట నామోదించుటకు కొందరు అసభికార సభ్యులు తీర్మానించినది భాయిమనసింగు గారు చెప్పిరి. (వీరు డేమోక్రాటిక్ పక్షమునకు చేరినవారు.)

సైన్యగారు (బొంబాయి)

ఈ బడ్జెటు కిన్నిటితో నిండియున్నదిగాని, కిన్నిగ నల్ల అవకాశము వృద్ధికానేడు (వచ్చు) పన్నులన్నియు వర్తకులు భరించుటలేదు. సామాన్యజనులే భరించలేదు. దిగువతి చేయబడుచుండు సి. రెట్లపై పన్ను అధికము చేయుటయు క్షమ. బంగారు వెండిదిగువతులపై పన్ను విధింపబడుట అత్యవసరము కలుగజేయుచున్నది. బంగారు వెండిదిగువతులపై పన్ను విధించిన అవకాశము వృద్ధిగును, అందుతోపాటు మారకపురేటుకుదగ్గరకు, దేశపు ఆర్థిక పరిస్థితుల కక్కపెట్టి, లాభకరమగు ఆర్థికవిధానమును తయారుచేయుట అవసరము. ౩౭ యగు 1 మాంకపు రేటులన్నను, వ్యాపారాభివృద్ధిలను క్షిప్రముగ ఇట్టి ఆర్థిక పరిస్థితులు శీఘ్రకాలములోనే తొలగిపోవునని నమ్ముచున్నాను.

జి. వి. కేషర్ అధ్యక్షుడు

కానకభక్తుల మొట్టమొదటి సమావేశమిది. ఖచ్చితముగా తగ్గి పడుచున్నది. అక్కడ వాస్తవాల సంతృప్తికరములై దేశముపరిశ్రమలపై పన్ను రెట్లపై ౩. దిగువతికాబడు నూలుపై పన్ను విధించుట చేతివృద్ధి కలిగిన క్షీణించును. రాజకీయ అంగీకరణములకు ఖచ్చితముగా అధికమైనదని చెప్పవచ్చునుగాని ఇట్టి విషయపరిస్థితులకు ప్రభుత్వమువారే బాధ్యులు. ఏలయక ప్రాంతీయముల చేయబడిన ప్రయత్నముల నిన్నిటిని ప్రభుత్వములకు భంగపడదు చున్నాను. వైక కాళివ్యమును కిన్నించుట ముఖ్యమగు అవసరము. సంస్థాపనకులు చెల్లించు మొత్తములు హెచ్చించి యాలోటును భర్తీని చేయుట యొక్క పని నమ్ముచున్నాను. ప్రభుత్వమువారు చేయుచున్న పనులకు కానకభక్తులు బాధ్యులుకావాలను. ప్రభుత్వమువారే సంపూర్ణ బాధ్యతను భరించలేరు. అంతటితో ౩ దినము సభముగింపెను.

సామాన్య కానకభక్తి 7 వ తేదీ మంగళవారము ఉదయం 11 గంటలకు సమావేశమయ్యెను. ప్రేక్షకుల నేతలు భక్తుల వచ్చియుండిరి.

సమర్థుగారు

ప్రకృతి ములు జరిగినవిన్నట్లు సచర్థగాల్లు చెప్పిరి:— వైసికా ఖచ్చితమైనదిగాని దేశము నుభవింతును. ఇందుకొరకు పోయిన సంవత్సరము కొన్ని సంఘములు నియమించుచు జి. వి. ఆ సంఘముల గత ఏమైనదో తెలియలేదు. భారతీయులను అధికముగా సేయించు చేర్చుకొనుటచే ఖచ్చితమైన. ఈ ఘోరమగు వైసికా కాళివ్యములలో కొంతభాగమును బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారు భరించుటవచ్చును. ఖచ్చితమైనదికై ఆర్థిక సభ్యులకు ఎట్టి నష్ట ప్రయత్నమును చేయలేదు. బడ్జెటు నిర్ణయించు విషయములకు సంపూర్ణాధికారము శీఘ్రకాలములోనే కానకభక్తుల కేర్పరచినది గడచిన సంవత్సరము యానభక్తుల అధికారాధిభ్యులు తెలిసియుండిరి. అట్టి అధికారము ఎన్నడు ఇప్పటికీ నో తెలియదు.

డాక్టరు గోరు.

డాక్టరుగారి టిట్లు చెప్పిరి:— అంతర్జాతీయ ఆర్థిక మహా సభ ౨ వ ఇటీవల బ్రూక్లిన్ నందు సమావేశమైరి. వారలకు గావించిన తీర్మానములకు ఆర్థికసభ్యులకు చిత్రింపవలయునని కోరుచున్నాను. వైసికా ఖచ్చితముగా అవకాశమునందు ౭ వ సంవత్సరము మించకుండదనియు, బడ్జెటుకుందు లోటు నందుట లేకనివాక్యములకు కారణమయిన వారు అభిప్రాయపడిరి. ఈ బడ్జెటులకు కలుగుచున్న ఆర్థికసభ్యులకు మించినట్లు లోపము. అధికారసభ్యులు తమ కేక్ కింద ప్రయత్నించదరు. గడచిన 4 సంవత్సరములలో ప్రభుత్వమువారు 90 కోట్లు లోటు కనపడుచున్నారు. ఈ విధమున పరిపాకనము జరుగుటకు మన మెన్నటికి ఆపాదించకూడదు (ఆవును, ఆవును అనుకేలు) దేశము ప్రతి పరిశ్రమలపై పన్ను రెట్లపడుచున్నది. ఇందులకు లంకామైత్రుల వర్తకులు కొట్టుకొనుచున్నారు. ఇండియా కార్యదర్శి శిక్షితుల ననుసరించి యీనన్న విధింపబడిన దని నమ్ముచున్నాను.

ఇండియామంత్రిగారి శిక్షితుల ననుసరించి యీ పన్ను విధింపబడలేదనియు డాక్టరు గోరుగారు తన సూచనను ఉపసంకరించవలయునని ఆర్థికసభ్యులు చెప్పిరి.

కిన్నట్లు డాక్టరు గోరుగారి టిట్లు చెప్పిరి:— అట్లయినచో రెండు పెద్ద రాజకీయసంఘము సున్నుము కలుగుట అత్యవసరము. భారతదేశపు ప్రతి పరిశ్రమలపై ఎంతవన్ను విధింపబడునో అని లంకామైత్రు వర్తకులు ఎదురుచూచుచుండిరి. ఆర్థికసభ్యులకు అదేవిధమున ఎంత పన్ను విధించిన బాగుండును అది అలోచించుచుండిరి. మిలిటరీఖర్చులకు తగ్గించుట అవసరము.

యధ్యమవల్ల ఖర్చులు అధికమగుట సహజమనియు, ప్రభుత్వవిధానమును తీవ్రముగా ఖండించుటకు బదులు నిర్మాణ విధానము నూచించుట యుక్తమని ౩౭ మాంకేగు వెబ్బు గారు చెప్పిరి.

దేశమునందు అసహనోద్యమము వ్యాపించుచుండగ సేవలను తగ్గించుట కొంతమాత్రము వీలులేదని జె. వి. కోటిలింగం (బర్మో) గారు చెప్పిరి.

పిమ్మట కమాండరిక్ ఫీపు అగు రాలిన్స్ ప్రభువుగారు తన అధికారధర్మముల ననుసరించి, దేశమునందలి పరిస్థితుల ననుసరించి సేవలసంఖ్య కాని ఆంగ్లేయ సైనికుల సంఖ్యగాని తగ్గించుట కొంతమాత్రము వీలులేదని చెప్పిరి.

కలకత్తా, మార్చి 7:— యధ్యమలో చనిపోయిన కొంత మంది జి. సి. ఎస్. ఆఫీసులకు జ్ఞాపకార్థ చిహ్నమున రైటరు భవనమునంద నిర్మించబడినది. దానిని గవర్నరు ప్రతిష్ఠాపించుచు జి. సి. ఎస్. ఉద్యోగులకు యధ్యమలకంపి చంకగూడ దనిరి.

వాతావరణ నిర్ణయి

1922 సం॥ మార్చి నెల 8-వ తేదీ బుధవారము

జిల్లా ముఖ్య నగరములు	మార్చి 24 గంటలలో	మార్చి 24 గంటలలో	మార్చి 24 గంటలలో	మార్చి 24 గంటలలో	మార్చి 24 గంటలలో
విజ్ఞానము	87.5	75.4	80.7	182.45	...
హైదరాబాద్	86.6	75.1	...	111.58	116.47
సికింద్రాబాద్	...	...	...	...	...
మైసూరు	84.8	76.2	...	102.39	117.65
బెంగళూరు	87.6	65.9	...	71.77	68.35
కోల్కత్తా	87.3	72.4	...	40.08	44.95
రాజ్ గఢ్	82.9	61.6	...	62.78	...
విశాఖపట్నము	87.4	74.9	...	29.56	36.91
కాకినాడ	87.4	72.7	...	39.88	37.94
మచిలీ పట్నము	89.2	74.6	...	54.08	39.98
గుంటూరు	98.0	72.6	...	30.52	32.90
నెల్లూరు	90.9	71.3	...	38.46	36.13
మద్రాసు	99.9	69.4	...	52.39	49.69
కడప	88.1	71.4	...	44.67	52.59
నాగపట్నము	85.2	75.5	...	28.95	53.80
పాపనగర్	85.8	77.5	...	23.01	36.37
ట్రాన్కోవర్	89.6	77.4	...	70.61	...
కొళంబో	89.1	72.7	...	44.91	31.11
తిరువేంద్రము	88.2	77.0	...	59.10	62.67
కొచ్చిన్	90.2	78.9	...	107.12	112.77
కాలికట్టు	89.2	77.5	...	98.77	116.98
మంగళూరు	69.9	75.9	...	136.76	126.34
మేరకార	84.4	66.5	...	124.72	125.90
కార్ వార్	88.4	63.5	...	92.53	120.68
రత్నగిరి	92.1	71.2	...	102.15	...
బొంబాయి	91.0	69.3	...	86.02	71.11
హైదరాబాద్	91.9	67.2	...	31.71	31.17
రైచూరు	96.8	78.3	...	25.03	27.49
అనంతపురము	97.3	71.6	...	32.05	24.04
బళ్లారి	99.5	72.1	...	27.15	19.97
కర్నూలు	99.6	72.4	...	18.47	25.84
కడప	99.8	72.8	...	37.56	30.89
హన్మంత	92.2	66.2	...	37.45	35.14
తెంగుళూరు	92.5	65.7	...	35.73	34.63
కొడవ కొల్హార్	70.6	49.2	...	69.90	59.99
ఉడకపండర్	70.6	48.3	...	50.18	55.34
కోయంబత్తూరు	96.0	71.3	...	22.89	21.74
యేలూరు	95.4	67.4	...	46.41	42.34
నీలము	99.2	69.2	...	46.39	28.91
తిరుమనాపల్లి	99.4	72.5	...	30.38	32.98
పరక్కాతై	97.2	72.6	...	32.30	35.12
మధుర	94.2	73.7	1.10	50.57	33.24
తిన్ని వేల్చి	...	...	...	30.79	27.78

సర్కారులు:— మబ్బలు లేవు. ఆర్ద్రత తక్కువగా నున్నది. వేడిమి తగ్గను.

దక్కను:— మబ్బలు లేవు. ఆర్ద్రత మామూలుగా నున్నది. రాత్రి వేడిమి అధికము.

కర్ణాటకము:— మబ్బలు లేవు. ఆర్ద్రత స్వల్పముగా తక్కువగా నున్నది. వేడిమి శీత దీగ్రిలు తగ్గను.

నెల్లూరు:— కొన్ని ప్రదేశములందు మాత్రము మబ్బలు స్వల్పముగా నున్నవి. ఆర్ద్రత అధికము. వేడిమి దీగ్రిలు తగ్గను.

దక్షిణము:— మబ్బలు మాదిరిగా గలవు. వాగవట్టును గందు ఆర్ద్రత స్వల్పముగా తగ్గను. మిగిలిన ప్రదేశములందు అధికము. వేడిమి తగ్గను.

పశ్చిమతీరము:— కొన్ని ప్రదేశములందు మాత్రము మబ్బలు లోకమాదిరిగా గలవు. ఆర్ద్రత అధికము. రాత్రి వేడిమి 2 దీగ్రి అధికము.

మైసూరు:— మేఘము లతి స్వల్పముగా మాత్రము గలవు. రెంగునూనందు మాత్రము ఆర్ద్రత తక్కువగా వేడిమి అధికము.

హైదరాబాదు:— మబ్బలు లేవు. ఆర్ద్రత తక్కువగా.

బొంబాయి:— మబ్బలు లేవు. ఆర్ద్రత కొన్ని ప్రదేశములందు అధికముగాను కొన్ని ప్రదేశములందు తక్కువగా నున్నది. వేడిమి యందు 2 దీగ్రిలు హెచ్చెను. బొంబాయియందు మామూలుకన్న 6 దీగ్రిల వేడిమి హెచ్చెను.

పశ్చిమ ప్రాంతములు:— మబ్బలు స్వల్పముగా గలవు. ఉడకపండలమునందు ఆర్ద్రత తక్కువగా. మిగిలిన ప్రదేశములందు అధికము. వేడిమి అధికము.

వాతావరణము సామాన్యముగా నున్నది. మొత్తముమీద బాగుగా నే యుండును.

ఎస్ ఆర్. యు. సామూరు.

వాతావరణ కాస్త్రజ్ఞుడు మ. గాను.

మాజీ పోలీసు ఉద్యోగి అనుభవములు

నేను పోలీసు సబ్ డివిజన్ స్పెక్టరు నాకరి రాజ్ నామా ఇచ్చినవిన్నట్లు, సహాయనిరాకరణ ఉద్యమమునకు సంబంధించిన తెనుగు, ఆరవ గ్రంథములు, దేశ నాయకుల పటములు ఏనుగు రాత్రిములు వగైరాలను అమ్ముచుంటిని. ఇంకొరకు గ్రామములకు కూడ తిరుగుచుంటిని. నన్ను నాగచునములను తిరుత్తణి పోలీసువారు గమనించవలయునని శ్రద్ధపుచ్చుకొన్నాడు. తిరుత్తణి స్కూల్, శ్రీరంగ సామి అయ్యగారు అక్కడ జి. యె. గారి అధికారము క్రిందయన్నది. నన్ను తిరికి యించుటకు ఒక కాకేన్టీలును నియమించుట ఒకదంపక నిషేధించబడిన పుస్తకముల పట్టిని పంపుచును చిత్తూరు జిల్లా పోలీసు నూపరిం తెండెంటు గాకి వ్రాసి యున్నాను. ఒకప్పుడు కొరకు నిరీక్షించుచున్నాను.

నేటిదినము తిరుత్తణి కృత్రిక జనము చేరుటవల్ల నేను ఒక పోలీసు హోమ్స్ కాట్టు ముద్రపపుకుంటూ పుస్తకములు పటములు ఏనుగు అమ్ముకొనుచుండగా, శ్రీరంగ సామి అయ్యగారు అక్కడ నాన్నే హితుకొకరిని పిలిపించి వారివ్వారా నాకు సలహా చెప్పి పంపినారు. నేను అంగడినిమానే వేసి, ఊరు ఊరు తిరుగక ఒక పోలీసు యుండవలయునట.

నా అనుభవమువల్ల నాకు తెలిసినంతవరకు, కితాబు సంపాదించుటకు ఇండియా నాకర్లు యాప్రకారము చేయుచున్నారని నా నమ్మకము.

జి. ఆ. పద్మనాభయ్య.

శ్రీరామ విలాసనభ, తెనాలి.

బెజవాడ మైలవరం హాలులో

ఈనెల 10-వ శుక్రవారమునాడు

పాదుక పట్టాభిషేక నాటకమును

ప్రదర్శించుదు.

కే. కేలు:— ఇదివరలో బళ్లారి నుగుణవిలాస సభలో నుండిన తొలగంధి రామచంద్రరావు.

కేట్లు:— రూ. 3-0-0, 2-0-0, 1-0-0, అ. 0-12-0, 0-6-0.

చా. రాజగోపాలం,

కార్యదర్శి.

ఆంగ్ల రాజకీయములు

ప్రధానామాత్యుని రాజీనామా నియమం.

మార్చి 6: ఆంగ్ల రాజకీయములకు సంబంధించి గతంలో...

లాయడు బార్నిగారు సెలవువుచున్న కొలదిని...

ప్రధానామాత్యుని...

నూతనముగా ప్రధానామాత్యుని నియమింపబడిన...

భారతదేశము-పార్లమెంటు

ఇంజనీరియలు డిఫెన్సు కమిటీ

మార్చి 6: శ్రీ చార్లెస్ యేటుగారి కామన్వెల్త్...

భారతదేశము-ప్రతిపక్షము

భారతదేశమున ముఖ్యము బ్రిటిష్ ప్రభుత్వము...

మొత్తము 59000 మంది బ్రిటిష్ ప్రభుత్వము తక్కువగా...

విప్లవస్వాతంత్ర్య చట్టము

కామన్వెల్త్ యందు చర్య

అలస్టరు ప్రతినిధులు వెడలిపోవుట

మార్చి 6: కామన్వెల్త్ యందు విప్లవ స్వాతంత్ర్య...

వర్మిన్స్టర్ విప్లవము ఒక గవర్నరు జనరలు...

ప్రజాస్వామ్యవాదులు

ఒక పట్టణమును సత్తుకొనుట

మార్చి 6: ప్రజాస్వామ్యవాదుల సైన్యమునకు...

ఈజిప్టు సూతన ప్రభుత్వము

మార్చి 6: ఈజిప్టు సూతన ప్రభుత్వముందు...

కెమలు పాపా

మార్చి 6: కెమలు పాపాగారి రాయబారము...

జాతీయ ప్రభుత్వవ్యవస్థాపక కమిషన్...

ప్రత్యేకములందు మార్పులు

నార్మల్ ఫుల్ ప్రభుత్వము

మార్చి 6: నార్మల్ ఫుల్ ప్రభుత్వము లోపల...

ఆంగ్లదేశ ప్రస్తుత ప్రభుత్వము ప్రస్తుత భాగస్థికి...

మహమ్మదీయులతో సంబంధములందు మనము...

పాలస్తీనాను యూధుల స్వదేశమని బ్రిటిష్ వారు...

దెవ్యార్క్ యువరాజుగారికి బ్రిష్టు నికోలస్...

ఇంగ్లండునందు డబ్లి పట్టణమున మందుగుండు...

ఇర్లాండును దొంగలముఠా కేంద్రములు...

అమృతాంజనము

తలనెప్పులకు ప్రసిద్ధి కెక్కినది.

తామర తైలము

దబ్బా 1-కి 0-6-0 పోస్టుఖర్చులు వేయి.

మహాత్ముని యభిప్రాయములు.

యంగ్లండునుండి

భిలాఫతు సంఘములు

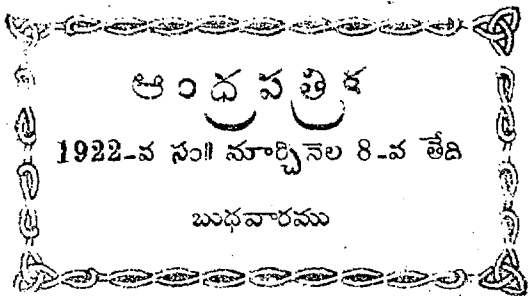
కాంగ్రెసువారి కాంగ్రెస్ ప్రమాణపత్రమునందలి...

కద్దరు అత్యాచారము

జమీయతుల్ ఉలేమాగారు చాలయసంతృప్తి...

ఈరెండు నిర్మాణముల యొక్క నిర్మాణము...

(సంకేతము)

విషాదము - కర్తవ్యము

కైజ్రం మాస్కామః పార్థ నైత త్వయ్యుపపద్యతే
తేజ్రం హృదయశ్చక్షుః త్వక్ష్యోత్తిష్ట హంతరి!

ఆత్మమయమునందు కర్తవ్య కాలమునందు సందిగ్ధదశలయగు పండితులు సముతము కర్తవ్యాకర్తవ్యములను గనలేకను మోహపరవశులగుచుండుట తాత్కాలిక ప్రయోజనములు మహాస్ఫూర్తిమయును గలుగజేయును. నిత్యప్రయోజనములు గోచరములు గాకుండును. సందిగ్ధ సమయములం దాత్మవిశ్వాసము నశించి స్వధర్మనిర్వహణము దుర్లభముగను ధర్మపరిపూలముగను పరధర్మ నిర్వహణము సులభముగను ధర్మానుకూలముగను దోచుచుండును. కురుక్షేత్రమునందు సౌగ్రామ మహాసమయమునందు సందిగ్ధావస్థయందు ధనుర్ధనునను పార్థునకు గలిగిన విషాదదశయే మానవులకు సందిగ్ధదశలందు ధర్మనిర్ణయమునందు గలుగుచుండును. జనసామాన్యులు సంతయపీడితులై శోకరోష పరవశులై కర్తవ్యమును జూడజాలరు. మహాత్ములు సంతయములను విడిచి శోకరోష మోహ పరవశులు గాకను కర్తవ్యమును గమనించుచు సంతపింపింపి బడయుచుండురు. భారతజాతీయ సితీయందు వర్తమాన విషమదశయందు పరాధీనసితీయందు జాతీయాత్మపలధిని బడయుటకు కర్తవ్యము తోచకున్నది. ప్రపంచమంతయును స్వరాజ్యమార్గమున నడుచుచున్నను మహాభారతభూమికి మాత్రము గత్యంతరము గనుపడకున్నది. భావికాని మంధకార బంధురముగ గనుపడుచున్నది. స్వరాజ్య సంరంభమునందు ప్రజలనుభవింపవలసిన మహావేదనను ప్రభుత్వము వలంబించుచున్న నిర్బంధ విధానము విశదము చేయుచున్నది. బార్డోలీనిర్ణయములు ప్రజాహృదయమునం దాశాభంగమును గలుగజేసెడి. అసహాయోద్యమ ప్రభావమునందు సంతయమును గలుగజేసెడి. గాంధీ మహాత్ముని సామర్థ్యమునందు సందియము జనించి నది. స్వరాజ్యసిద్ధియందు సంకోచమేర్పడినది. దౌర్జన్యాభాస సాధనమునందు విశ్వాసము చెడినది. ఢిల్లీయందుగూడెన యఖిలభారత జాతీయోపసంఘ వ్యవహారములును కేసరి మహారాటమొదలగు వ్యక్తికలు ప్రచురించిన వ్యాసమాలును నాయకుల యభిప్రాయములును సంతయ భావములకు నిదర్శనములుగ నున్నవి. స్వామిసత్యదేవుడు శ్రద్ధానందుడు లాజపతిరాము మోతీలాలునైహు మొదలగు నాయకులకు సంతయభావము గలిగినపుడు సామాన్య జనులకు సంతయభావము గలుగుటయందు విచిత్రములేదు. గతవారమునందు గాంధీమహాత్ముడు వారి యగుణ శివహాషితీయందు ప్రాసినవ్యాసములు ప్రజాహృదయమునందు కలిపయ నాయకులందు గలిగిన నిర్లక్ష్యభావమునకు పరమ విచారమును బొందిన విధమును వ్యక్తము చేసెను.

“నేను కొంత విషాదగ్రహమును నాశాభంగమును గలుగునని ఎఱుగుదును. ఈ విచిత్రమైన ప్రతిభుటను గలుగునని తలచి యుండలేదు..... సత్య భారతవరశాడంబరము

నకు తలసభావమును ప్రజలు మాపగోరుచున్నాను. వెంటనే చేయదగినది కారాగృహభాషేతు గాని వాక్స్వతంత్ర్యము గాని సభాసమావేశ స్వాతంత్ర్యముగాని లేఖనా స్వాతంత్ర్యము గాని కాదు. ఆత్మపాఠశుద్ధ్యము, ఆత్మపరిశోధనము, నిర్మాణ సామర్థ్యము గావలసియున్నవి. మనకు పదవ్యతిగలిగినది మనము శ్రద్ధకు బు ననియెడల మనమగాధజలములందు మునిగి పోలము.”

అని గాంధీమహాత్ముడు కేలివిన భావములు వారి విచారమును ధర్మ నిరీక్షణమును మన కర్తవ్యమును విశదము చేయుచున్నవి. బార్డోలీ కార్య విధానము ప్రజాహృదయమునం దాశాభంగమును గలుగజేసినవిధమును దేశపరిస్థితులు విశదము చేయుచున్నవి. బార్డోలీవిధానమునె కొన్నిమార్పుల తొడిగి సమావేశ మామోదించినది. బార్డోలీ ఢిల్లీ నిర్ణయములు సకల శాసన తిరస్కారమును ప్రతిపేధించినను వ్యక్తి శాసన తిరస్కారమును ప్రతిపేధించుటలేదని తీర్మానములు స్పష్టముచేయుచున్నవి. అయినను ప్రజాహృదయమునం దాశాభంగము గలుగుటకు కారణములను ప్రజలు విచారించి పరిహారములను భావికర్తవ్యము నిరయించుట ధర్మము. కేవలము విషాదమును బొంది నిస్సహాయులైయుండుటమాత్రము స్వరాజ్య సంపాదనమునకు ప్రయోజన కరముగాదు. స్వరాజ్యసంపాదనమునకు వర్తమాన పరిస్థితులందు ప్రజల కర్తవ్యమును బార్డోలీ ఢిల్లీ తీర్మానములు నిర్ణయించుచున్నవి.

స్వరాజ్యసాధనము

ప్రజాహృదయమునందు గలిగిన స్వరాజ్య స్థాపనాశయము క్రియాచూపమునను బడయుటకు ప్రజలు గార్హకలాపమునకు బూనుకొనవలయునని గాంధీమహాత్ముడు పదేపించుచున్నాడు. గాంధీ మహాత్ముడు స్వరాజ్యసాధనములందు దౌర్జన్య రాహిత్యమునకును ఖద్దరు వస్త్రములకును సంఘీభావమునకును ప్రధానసాధనము నొసంగుచున్నాడు. ప్రపంచపరిస్థితులను భారతదేశ పరిస్థితులను బరిశీలించినపుడు మహాత్ముని సాధనముల ప్రాశస్త్యము విశదమగుచున్నది. పశుబల యంతరకును లోకమునందు ముఖ్యముగ భారతవర్షమునం దేకచ్ఛత్రాధిపత్యమును వహించుచు పాలించుచున్నది. మానవులు మనోవాక్కర్మల సేవలమును విడనాడి ధర్మబలమును సేవించిన గాని భారతవర్షమునకును ప్రపంచమునకును శాంతి గలుగజాలదు. అహింసాసాధనమును ప్రయోగించి స్వరాజ్యమును బడయుటకు జైనశాద్ధాదులకు జన్మస్థలమైన భారతఖండము సకలవిధములను తగియున్నది. మద్య మాంసములను విపేధించిన భారతభూమి కహింసావ్రతానుష్ఠాన మసాధ్యముగాదు. అహింసావ్రత మసిద్ధారా వ్రతమును బోలియుండునని మహాత్ముడనవరతముపదేపించుచున్నాడు. ప్రజల సంతయ దౌర్జన్యములను ప్రభుత్వపు నిర్బంధదౌర్జన్యములను సహింసావ్రతానుష్ఠానమునందు గల మహాకష్టములను విశదము చేయుచున్నది. అహింసాధర్మమును స్వరాజ్యసంపాదనమునకు సాధనములుగ పరిగ్రహించు సంతవరకును కష్టపరంపరలు సౌప్రాప్తమైనను ప్రాణమానధనములు పోయినను త్రికరణ శుద్ధిగ నహింసాధర్మము ననుష్ఠింపవలయును. అహింసామృతమును జపించుచు హింసాదేవతను ధ్యానముచేయుట యసంగత మని గాంధీమహాత్ముడు చేసిన ధర్మోపదేశమును ససహాయోద్యమావలంబులు గ్రహింపవలసియుండురు. త్రికరణ శుద్ధిగ నీ ధర్మమును! నమ్మి యారాధించెడి స్వరాజ్యసేవకులను సందియములును విఘ్నములును

నిర్బంధములును గాంధీమహాత్ముని వలెనే బాధింపజాలవు. పశుబలమును నాత్మబలములమునను నిర్ణించి స్వరాజ్య స్థాపనమును జేయుటకు భారతజాతీయమహాసభ నిర్ణయించినది. ఆ నిర్ణయము మారనంతవరకును దౌర్జన్యరాహిత్యమైనయసహాయోద్యమము స్వరాజ్య ప్రాప్తికి మూలసాధనముగనుండవలయునని గాంధీ మహాత్ముడు కోరుచున్నాడు. మహాత్మునికోరిక ధర్మసచ్చుతముగను వర్తమాన జాతీయ దుర్దశయందు కార్యానుకూలముగను నున్నదని ప్రజలు గ్రహింపగలరు. ప్రజలెంతశాంతమును జూపినను ప్రభుత్వవిధానము శాంతికి భంగమును గలుగ చేయుచున్న విధమును దేశ వ్యవహారములు విశదముచేయుచున్నవి.

ప్రభుత్వవిధానము

బ్రిటిషు ప్రభుత్వవిధానమునం దింతత్వరలో మార్పులుగజాలవచ్చి యాంగ్ల రాజనీతిజ్ఞులు ప్రభుత్వాధికారులు సమయము వచ్చినపుడు వెల్లడిచేయుచున్నారు. లాయిడుజార్జి చర్చిలు మోంట్గుకర్జను ప్రభుత్వము వారికరణావీక్షణము లింతత్వరలో భారతజాతీయిని ప్రసరింపవని విశదము చేయుచున్నారు. పరిపాలనావిధానమునం దింతత్వరలో మార్పులు గలుగవని స్పష్టము చేయుచున్నారు. స్వరాజ్య స్థాపనమునందు అయిరాండు ఈశువులకును భారతభూమికిని సాదృశ్యము లేదని వాదించుచున్నారు. భారతప్రభుత్వము రాష్ట్రప్రభుత్వములు న్యాయశాంతిసంరక్షణ నామమునను దేశమును నిర్బంధ ప్రవాహమునందు ముంచుచు సంక్షోభమును బుట్టించుచు నసహాయోద్యమమును సామదాన భేదదండనోపాయములను మర్మచ్ఛేదమును జేయుచున్నారు. శాంతి సంరక్షణమునకు పశుబల ప్రయోగ మవసరమని సర్ విలియం విన్సెంటు గారు తెలిపియుండెడి. శాంతిస్థాపనము పేరను జరుగుచున్న యవినయ కార్యము అధికారాదరణమును బడయుచున్నది. ఆంధ్రదేశమునందు ముఖ్యముగ గుంటూరు మండలమునందు నడుచుచున్న దౌర్జన్యవ్యవహారములు పరమ విషాదమును గలుగజేయుచున్నవి. అధికారులు సైనికులను రక్షక భటులను విచలనిడిగ నుపయోగించుచు ప్రజల సంకల్పమును భగ్గుముచేయను బూనుకొనియున్నారు. శాంతిసైనికులను పీడించుచున్నారు. ప్రజలను భయభ్రాంతులను జేయుచున్నారు. పెదనందిపాడు మొదలగు స్థలములందు శాంతిసైనికులను ప్రజలను పెట్టుచున్న బాధలు ప్రచురితములైన లేఖలు తెలుపుచున్నవి. మించాలపాడునందు తుపాకులను కాల్పుటవలనను ముగ్గురు చనిపోయిరి. ఒక స్త్రీకి సముతము గాయ మేర్పడినది. కర్ణాకర్ణిగ దెలియుచున్న దౌర్జన్యకార్యములను వినినపుడు శాంతికాముల హృదయములందు సయితము రోష విషాదములు గలుగుట సహజము. నిన్నను దేశభక్త వేంకటప్పయ్యగారిని బంధించిరి. ఆంగ్ల ఆంగ్లోస్తాండవ పత్రికలు మహాత్ముని బంధనమును గోరుచున్నవి. గోదావరిమండలమునం దధికారనర్గ మవలంబించుచున్న నిర్బంధ విధానము మితిమేరలు దాటుచున్నది. అసహాయోద్యమ ప్రచారకులు కాంగ్రెసు కార్యాలయములు శాంతిసైనికులు ప్రభుత్వాగ్రహమునకు గురియగుచున్నవి. శాంతిరక్షణవ్యాజమునను ధర్మహాని దేశమునం దంతటను గలుగుచున్నది. దీనికి దోడుగ క్రొత్తపన్నులు ప్రజలశక్తిని దిగమింగుచున్నవి. దేశాదాయమునందు సగము 63 కోట్ల సైనిక వ్యయమునకు వినియోగపడునపుడు శుభ

కరము గాదని యందరును చంగీకరించుచున్నారు. సైనికవ్యయమును పూర్తిచేయుటకు యేటలును కొత్తపన్నుల గావలసి వచ్చినపుడు దేశదుర్గతులనుచర్చించుట యనవసరము. భారత ప్రభుత్వమునందువలె రాష్ట్ర ప్రభుత్వమునందును ఆయమునకు మించిన వ్యయ మేర్పడినది. కొత్తపన్నులు విధించబడనున్నవి. వ్యయమును తగ్గించుటకు చెన్నరాష్ట్ర ప్రభుత్వము నిర్ణయములు కేవలము నాటక ప్రదర్శనములుగ నున్నవి గాని యథార్థ సాధనములుగ లేవు. అధిక వ్యయమునకు మూలములైన ఉన్నతోద్యోగముల వ్యయమును తగ్గించుటకు బదులు స్వల్పోద్యోగములను తీసివేయుటవలనను ప్రయోజనము గలుగదు. రాజ్యాంగసంస్కరణములు ప్రజల కధికారమును గలుగజేయలేదు. సైనికవ్యయమును పరిపాలన వ్యయమును తగ్గించలేదు. మిగులమిక్కిలి మనమృత్యులసహాయమునను నిర్బంధవిధానము దేశమునందు విజృంభించుచున్నది. బట్టలు నిప్పు పుల్లలు ఉప్పు స్తాంపులు రైలురైల్లు మొదలగు పన్నులు వృద్ధిచేయబడినపుడు ప్రజల దైన్యస్థితిని వర్ధించుట యనవసరము. దేశమును నిర్బంధపాలనమునుండియును దార్మిద్యమునుండియును విమోచనముచేసి స్వరాజ్యమును స్థాపించుట ప్రజల కర్తవ్యముగ నున్నది. అధికారుల వలంబించుచున్న నిర్బంధవిధానము ప్రజాజీవనమును దుర్భరము చేయుచున్నను స్వరాజ్యస్థాపనమును సులభ సాధ్యము చేయుచున్నది.

ప్రజల కర్తవ్యము
స్వరాజ్యస్థాపనము స్వయంసహాయమువలన నె సాధ్యము గావలసియున్న దని ప్రభుత్వవిధానము విశదము చేయుచున్నది. స్వరాజ్యసాధనములందు ఖద్దరు ముఖ్యసాధనమని సకలజనులును చంగీకరించుచున్నారు. ప్రభుత్వము బట్టలమీదను సుంకమును విధించుటవలనను ఖద్దరు ప్రచారమున కధికతరవానకాళములు గలుగగలవు. స్తాంపు రుసుములను హెచ్చించుటవలనను పంచాయతీకార్యులు వ్యాపకమునకు రాగలవు. దుర్భరమైన పన్నుల భారము ప్రజలకు స్వరాజ్యవసరమును వ్యక్తము చేయుచున్నది. ప్రజలకష్టములను తొలగింపజాలని సంస్కరణములు ప్రజాహితీవనమునకు నిరుపయోగములని రాజ్యవ్యవహారములు తెలియజేసి నవి. సైనికవ్యయము, పరిపాలనావ్యయము, నిర్బంధవిధానములు, అధికారుల ప్రకటనలు ప్రభుత్వ హృదయము మారలేదని తెలుపుచున్నవి. భారత జాతికి ముక్తి స్వహస్తము లందెకలదని యును పరహస్తములందు లేదనియును విశదమగుచున్నది. ముప్పదికొట్ల ప్రజలు స్వరాజ్యస్థాపనమునకు త్రికరణ శుద్ధి గ బూనుకొనునపుడు ప్రజాసంకల్ప మప్రతిహతముగ నెరవేరగలదు. భారతీయు లీ విషమదశయందు విమోదమును వదిలి బాష్టోలి డిల్లీ సమావేశములు నిర్ణయించిన నిర్మాణవిధానమును జేపట్టి స్వరాజ్య విజయమును బడయవలయును. బాష్టోలి డిల్లీ తీర్మానములు వ్యక్తి శాసనోల్లంఘనమునకు పూర్ణావకాళముల నెసంగుచున్నవి. అర్హతగలవారు శాసనోల్లంఘనమును చేయవచ్చునని మహాత్ముడు యంగుళిమియా పుత్రునియందు తెలిపియుండెను. ఆంధ్రదేశమునందధికారవర్గము విచ్చలవిడిగ నిర్మించుకొని విధానమును ప్రయోగించుచున్నను ప్రజలు శాంతచిత్తులై మెలగుచు వారి సౌజన్యమును వ్యక్తముచేయుచున్నారు. నిరంకుశచర్యలు విభ్రమవిమోదములను గలుగజేసి ధీరులను కార్యవిముఖులను జేయజాలవు. సంశయాత్ములకు విమోదాకాంతులకు భయగ్రస్తులకు తరణోనాయము దుస్థరము. గతవత్సర వ్యవహారము లాంధ్రుల

కార్యనిర్వహణ సామర్థ్యమును విశదము చేసినవి. వర్తమాన సంవత్సరమునందును నాంధ్రులు విశేషోత్సాహముతో గాంధీమహాత్ముడు బాష్టోలియందు నిర్ణయించిన నిర్మాణవిధానము నవలంబించి స్వరాజ్య నిర్మాణమునకు మానచ్చుకొని నియోగించి కర్తవ్యమును నిర్వహించి భారతమాత నుద్ధరించెదరుగాక!

ఉదేశమేమి?

అఖిలభారత కాంగ్రెసుసంఘము, సమష్టి శాసనోల్లంఘనమును మానివై చెను. గుంటూరు మండల కాంగ్రెసు సంఘము పన్నుల నిరాకరణమును విరమించి, పన్నులను చెల్లింపవలయునని ప్రజలను హెచ్చరించెను. ఆ హెచ్చరిక ననుసరించి, ప్రజలు పన్నులను నిరభ్యంతరముగ నిచ్చివేయచున్నారు. ప్రభుత్వ ప్రకటనము ప్రకారము మార్చి 1 వ తేదీకి 39½ లక్షల పన్నులను గుంటూరు మండలము చెల్లించెను. మొదటి రెండు కీస్తలకు చెల్లింపవలసిన మొత్తము కిర లక్షలు. సంవత్సరమున కంతకును చెల్లింపవలసిన మొత్తము రీసె కి లక్షలు. ఇట్టి స్థితిలో అధికారుల నిర్బంధములకు గడంగవలసిన ప్రసక్తి ఏమిగలిగెను? వెనుక నెప్పుడో పన్నుల నిరాకరణమును బాధించినవారిని పరిస్థితులు మారినవిమ్మట నిర్బంధించలే? ఆంధ్రదేశ నాయకులగు సుప్రసిద్ధ దేశభక్త కొండ వెంకటప్పయ్యకంతులుగారిని, 108 శైశుల క్రింద ఇప్పుడు నిర్బంధించలే? అధికారుల యుద్దేశమేమియో తెలియకున్నది. గుంటూరు జిల్లాలో ఒక సంవత్సరమువరకు అధిక పోలీసుదళమును నెలకొల్పి, ప్రజలనుండి ఇందుకు గు వ్యయము వసూలు జేయబడునని, ఇప్పుడే ప్రకటించవలయును? పన్నులను చెల్లింపవలదని వెనుక బాధించినందులకు ఇది శిక్షయట. ఇంతకన్నను దూరదృష్టి విహితముగ కార్యముగలదా? ప్రజలను తీవ్ర నిర్బంధముల సాల్పేయుటచే, ప్రభుత్వమునకు లాభమేమును? ఎట్టి మితవాదియైనను, ఎట్టి సహకారవాదియైనను, ప్రభుత్వమువారి కట్టి సలహా నెసగజాలదు. ఈ సంగతి, డి. బి. రామచంద్రరావు పంతులుగారు చేసినవిషయ శాసనసభలో గావించిన ప్రసంగమువలన తెలుపదు. పగ సాధించుటదప్పు, ఇప్పుడీ నిర్బంధచర్యలవలన పేరు ప్రయోజనము గనుపింపదు. దేశభక్తుని నిర్బంధమువలనను, ఇతర నిర్బంధచర్యలవలనను, స్వరాజ్యోద్యమమునకు బలము తగ్గుటకు మారుగ మరింత హెచ్చును. ప్రజలు మాత్రము ఈ తరుణమున ఆగ్రహమునకు చోటియక, నాన్వనమున కేమాత్ర మవకాశమియక, త్యాగవ్రతవలనను, కార్యదీక్షవలనను, తమ లక్ష్యమును సాధించెదరు గాక!

మితవాదులు మేల్కొనుట
హిందూదేశమున జాతి సమత్వము బూటకమని వెలగాలు వర్తక సభయందుపన్యసించిన సర్ రాబర్టు వాట్సును స్మిత్తుగారి వాక్యములు మితవాదులకు రోషము గలిగించుచున్నవి. భూపేంద్రనాథ బాసుగారు, స్మిత్తుగారి యభిప్రాయములను ఖండించిరి. సర్ కృష్ణగోవింద గుప్తగారుగూడ, స్మిత్తుగారి వాక్యములను ఖండించుచు, చర్చిల్ గారును స్మిత్తుగారును ఇటీవల తెలిపిన సంగతులు, బ్రిటీషు న్యాయమునందు తమకు గల విశ్వాసమును శోలగొనజేయుచున్నవనియు, ఇట్టి యభిప్రాయమే ఆంగ్లో హైందవ సామాన్యాభిప్రాయమగుచో,

మితవాదులు జాతీయవాదులతో చేరిపోయెదరనియు, హైందవజాతీయ సంయోగము పూర్తియగుననియు, ఆత్మశాంతివభంగము, నిరంతర పరాధీనతతో గూడిన శాంతి క్రమములవలన లాభము లేదనియు, స్పష్టపరచిరి. నిజము అద్వయమందువలె గనుపించుచున్న నీ సమయమున గూడ, మితవాదు లింకిను నెనుకాదుట, ఆత్మవంచనయు, దేశద్రోహము నగును.

కొటిల్లున ప్రమాణము
తమ బజ్జెట్టు ఏర్పాటులకు ముద్రాను అధిక సభ్యులగు శా. టానుహంటురుగారు కొటిల్లుని ప్రమాణముగ వైకొనిరి. సి. వి. వెంకటరమణయ్యగారు బజ్జెట్టును గూర్చి ముచ్చటించుచు, పరిపాలన వ్యయమునకు ఆదాయమునాగు 100కి 25 వంతు కన్న వెక్కువ ద్రవ్యమును వెచ్చింపగూడదని కొటిల్లును తన అర్థశాస్త్రమునందు తెలిపియుండెననియు, ఇందువిషయమై గూడ టానుహంటురుగారు కొటిల్లుని ప్రమాణముగ వైకొనెదరా యనియు, ప్రశ్నించెను. తమకు బనికవచ్చునంతవరకు సందర్భమును వదిలి, కొటిల్లుని వాక్యముల నుదహరించుట వలన, అధిక సభ్యుని ప్రతిపాదనమునకు బలము గలుగజాలదు

స్వైచ్ఛ వ్యయము తగ్గదు
సైనికుల సంఖ్యకు, బ్రిటీషు సైనికులబలము తాము ఏమాత్రము తగ్గింపజాలమని, హిందూదేశ సైన్యాధిపతి సామాన్యశాసనసభయందు ఖండితముగ జలికెను. శాసనసభ్యుల మొరలు అరణ్యకోదనము లయినవి.

తీలకు స్వరాజ్యసిద్ధి: విశాఖపట్టణము
తీలకు స్వరాజ్యసిద్ధి సహాయార్థమై, శ్రీ సీతారామ ఆంజనేయ నాటక సమాజమువారు ద్రౌపది వస్త్రాపహరణము నాటకమును ప్రదర్శించిరి. విశాఖపట్టణ కాంగ్రెసు సంఘమువారు, నాటక సమాజపు ప్రాథమికముగ శ్రీయంత మేలే నారాయణ రావుగారికిని, మేనేజరు ఊడవల్లి నారాయణగారికిని, వంశముల కప్పించిరి. కుర్యోధనుని నిరంకుశ పద్ధతులు, దుష్కాసుని క్రూర్యతయు, విదురుని తత్వబోధ, శాంతి, విన్నపము, కృష్ణ భగవానుని సహాయము, ప్రేక్షకులను ఆనందమున ముంచెను. శ్రీయంత యశవల్లి న్యాయ నారాయణగారు దుర్యోధన వాత్రుడు. శ్రీయంత కుర్యోధనుగారు ద్రౌపది పాత్రను ప్రశంసార్హముగ నిర్వహించిరి అని విశాఖపట్టణ కాంగ్రెసు సంఘ కార్యదర్శి లింగినిచ్చెను.

శాసన సభలు
బొంబాయి శాసనసభ
సర్ చంకాకర్కరుగారి అధ్యక్షతక్రింద 6వ తేదీని బొంబాయిలో శాసనసభ జరిగినది. ఖర్చును తగ్గించుటగూర్చి చర్చనడిగినది. 60 లక్షలు ఖర్చు క్రిందిచెదమని వారెకనమువారు వాదనము చేసిరి. 200000 యుజిసిస్టెంటులతోమును 6 వేలు తగ్గించవలె నను తీర్మాన ముమోదించబడెను. ఈ సందర్భమున ఖయదీల ఆదరణను గూర్చియు వాతి భోజనసమయమును గూర్చియు చాలచర్చజరిగినది. ఒకసంఘమున విస్తరితపదగును. వారీవిషయమును విచారింపవలె నని చిట్టెలుగారు మోచించిరి. తిరిగి ఏర్పాటుచేయబడు సభ ప్రభుత్వసభ్యులు తెలిపెను.

సంయుక్తరాష్ట్రముల శాసనసభ
78 లక్షలు కొగత. గతసంవత్సరము నిలువ 68 లక్షలు. ఆదాయములో లక్ష 51 లక్షలలోను ఆబ్జెక్ట్ ఆనాయమే 30 లక్షలు. ఆదవులను అసహాయవారు తగ్గులబెట్టించుటచే కొంతవత్సరము కలిగినది. అని ప్రభుత్వసభ్యుడు తెలిపెను.
కోర్టుఫీజుబిల్లు:— క్రొత్త నిర్బంధవలసిన కోర్టు ఫీజుబిల్లును గూర్చి విచారించుట కేసుదిన పెరట్టుకమిటీవారు, తమ రిపోర్టును సమర్పించిరి. దానియందు ఎన్నతైన మార్పులను చేసిని చేయలేదు.

బడ్డెట్టు పెట్టివ మగు చచ్చ

మ. రంగనాథం మొదలైనవారు (బల్లారి) స్థానిక సరి
మాదంతయు చూచి కంఠమునకు వేసి

ఈ మండలమునకును, స్థానిక సంస్థానములకును బలపరచుకొని సామ్యమును సాధించుటకు కృషిచేయుచున్నాము. ప్రభుత్వమునకు ఈ స్థానికములకు మంత్రియేమియు చేయుటలేదు. ఒక యువకునిని నియమించి బడెను. కాని ఆ యువకుని సంఘ సభ్యులు బలపరచుకొనినట్లు ఫలితము కనిపించదు. అభివృద్ధికాని నభివృద్ధియేమియు కనిపించదు. నిరంతరము కార వ్యయమును బలము పూర్వమునకును పెంచినది. వ్యయముకార్య నిర్వాహకవ్యయమును చిల్లరలైనవి తీర్చునమును ప్రవేశపెట్టి నపుడు బాగానే తగ్గినట్లు కనిపించినది. ఇద్దరు బ్రాహ్మణ తరులు హైకోర్టు జడ్జిలను నియమించిన ప్రజల కేసులను గలిగెను. వారు బ్రాహ్మణతనలైన మాత్రము జీతము తక్కువ కొనుట లేదా? హైకోర్టు జడ్జిలసంఖ్య తగ్గించిన ప్రజలకు లాభముగ నుండును. రాజ రాజులను రాముడును, ప్రజలు మురియురు. ఎవరైనను ప్రజలకు లాభము జూపించిన చాలును. మంత్రులు కార్యవిధానమును నిర్ణయించుకొని శ్రీయశ రామలింగారెడ్డిగారు చెప్పినట్లు, ఆవిధానము ప్రకారము ప్రవర్తించిన యువరాజుకరముగ నుండును. మంత్రులు మన భారమునికను జాప్యముచేయుదురని నేను విశ్వసించుచున్నాను.

ప్రభుత్వసభ్యులు మధ్యాహ్నము ప్రత్యక్షముల నొసగుదు రని గా. అధ్యక్షులు తెలిపిరి.

అంతట సభ్యులు భాగవతములకై లేచిరి.

* * *

నిన్నటి దినచరిత్ర

నిన్న మధ్యాహ్నము మదరాసు శాసనసభ ఫలహారా సంతకము గా, సర్ పి. రాజగోపాలాచార్యులు గారి అధ్యక్షతన 2 x 95 నిమిషములకు సమావేశమయ్యెను. కొంత సేపటికి ఆచార్యులవారి అధ్యక్షతన సమావేశమయ్యెను. కొంత సేపటికి ఆచార్యులవారి అధ్యక్షతన సమావేశమయ్యెను. కొంత సేపటికి ఆచార్యులవారి అధ్యక్షతన సమావేశమయ్యెను. కొంత సేపటికి ఆచార్యులవారి అధ్యక్షతన సమావేశమయ్యెను.

కట్టమంచి రామలింగారెడ్డిగారు

సభ సమావేశము కాగానే, ఇట్లు చెప్పిరి. "ఈసంవత్సరపు ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వము అతిపరిశ్రమకు నాకార్యమును కలిగించుచున్నది. సహాయనిరాకరణోద్యమములను ప్రభుత్వమువారి కాలిలో కొంతలాటు కలిగియుండవచ్చును. రాబడి తగ్గినట్లుగా, సమయానుకూలముగా ప్రభుత్వ వ్యయభారమును తగ్గింపజేసెను. బొంబాయి రాష్ట్రమునది ఆచార్యులవారు మండలములో పోలీసు వ్యయమును, ఇతరభర్తలను రూ. 85000 లకు తగ్గించి పోలీసు, మనమట్లు చేయగూడదా? మన పబ్లిక్ వర్క్స్ కాలిలో కొంతభర్తలను తగ్గించుటకు పిలుస్తాను. ఆటవికానకు వ్యయము వివరించును. లాభము పూర్వము ప్రచురణసంఘమును తీసివేసి, కొంతద్రవ్యమును మిగిలించవచ్చును. ప్రభుత్వాధికారులకు, అధికారేతరులకిచ్చే ప్రమాణికర్తుల నియమాదు. ప్రభుత్వాధికారులు తమ విధులకు ధర్మ నిర్వహణము నందు ప్రయాణము చేయవలసిన సందర్భము లుండును. వారికి అందుకు నెలజీతములు ముట్టుచుండును. అధికారేతరులవిషయము ప్రత్యేకము. వారు తమస్వంత్రములను వదిలిపెట్టి, ప్రభుత్వమువారికి సహాయము చేయుటకు ప్రయాణము చేయవచ్చును కాన అధికారులకు అధికారేతరులతోబాటు ప్రయాణపుఖర్చుల నియమాదు. ఒకసంవత్సరము ఇంక్రిమెంటు (జీతములలో హెచ్చింపు) నిలుపబడినందున, 2½ లక్షలు మిగులును. సామాన్య ప్రజలకు దారిద్ర్యము అనుపెనుభూతితృప్తి అనుచివము విశేషము. పెరిగిపోవుచున్నట్టి ప్రకృతితరుణమున నిరంతరము వారు తమప్రతిభ, అధికారములను సరకుచేయుచుండ, ఉద్యోగము లన్ని కొలదివేసిననులమీద భారతీయులకిచ్చుట అత్యుత్తమ మ్మానని నామతోచుచున్నది. రివిన్యూకు భారతీయదృష్టి, వ్యయమును పాశ్చాత్యవార్తములు—ఇది జరుగదు. ప్రభుత్వరక్షణలగువిద్య, ప్రజారోగ్యము, పరిశ్రమలు, వ్యవసాయము మున్నగు కాలిలకు ప్రభుత్వవర్తక కాలిలకు వ్యయపరిపాలన, పోలీసు మున్నగు కాలిల కియ్యబడినట్లు సామ్య ఇయ్యబడలేదు.

పల్నాడు అడవులవలన ప్రజలకు కలిగెడు కష్టములు ఆసాదిగ పరిష్కరింపబడలేదు. ఇప్పటికి లెక్కలేని విచారణలు, నివేదికలు జరిగినవి, వ్రాయబడినవి. ఇప్పుడు విచారించి, నివేదికను వ్రాయుటకు మదరాసు ప్రభుత్వమువారు మరెముక అధికారిని పంపిండుట, ఈ లోపల తీరమును వేసవికాలములో ప్రజలకు కలిగెడు దుర్భరమగుకష్టములు సహించక కష్టము గావు. అప్పుడు ఇటీవల జరిగినవివాదకరమగు సంఘటనములు ప్రకటించబడినవి. మిలిటరీ పంపుటయందు ప్రభుత్వమువారి ఉన్నతాధికారులను తప్పుదర్శనముచే

యుండెను. ఎడల, ఈసంవత్సరమునకు ముగిసిన మనము విని యుండెను. సహాయ నిరాకరణోద్యమమున దొక పద్ధతియను గలదు. వారుతమసహజవర్తనలను సమర్థించి, సమరమును గలుపుచున్నారు. ఈఉద్యమ సహాయమును పోలీసులవారి దుర్బుద్ధి కుపాకి మొనలకంటె వేరుసాధనములేదా? (శ్రీమాన్ వెంకట్రమణయ్యగారు—వివరించి, వివరించి.) ఆఉద్యమమును సహాయించుటకు కొన్ని ఇతరమార్గములు గలవు. సహాయనిరాకరణవాదులు మొండిపట్టుగలవారని మనఅభిప్రాయము. ప్రజలలో ఎక్కువ విద్యను వ్యాపింపజేయుటకు కానింపుడు. సాంఘికవిషయములను గురించి కానింపుడు. వీనికి వ్యయమెక్కువ అక్కరలేదు. ఇట్లు చేసినవిషయ, అసహాయవాదులలో ప్రత్యేకముండదు. దేశములో అసహాయపరిస్థితులు ఉన్నప్పుడు, ప్రత్యేకద్యమములు కొన్ని దేశములో జరుగుచున్నవి. దేశభక్తియే ఈ ఉద్యమములకు మూలకారణము."

ఇతరసభ్యులు

శ్రీమాన్ ఆర్. శ్రీనివాసయ్యంగారు, ఎ.టి. పోతుడు దావూరు పి. బి. రామరావుగారు (ప్రభుత్వముభారమును తగ్గించుటకు కొన్ని మార్గములను సూచించిరి.

సూర్యనారాయణపంతులు.

ఆంధ్రప్రదేశ్ విద్యాలయమునకు ద్రవ్య మిగులదని ఆర్థిక సభ్యుడు పలుకుట శోచనీయము. విద్యార్థులకంటె ఆంధ్రప్రదేశ్ విద్యాలయమును స్థాపించవలె నని అత్యుత్తమము గలదు. సంవత్సరము ముగిసినట్లుగా నతడు గట్టిమెంటు గ్రాంటును కోరి, ఆంధ్రప్రదేశ్ విద్యాలయమును స్థాపింపవచ్చును. రివిన్యూలో లాటు అత్యధికమని ఆర్థికసభ్యుడు డా. జే. పి. చంద్రమౌళి నా ఆంధ్రప్రదేశ్ విద్యాలయమునకు మనకు ద్రవ్యము కిప్పించవలెను.

ఎల్. రాజులు నాయుడుగారు

చదివిన దీర్ఘ వ్యాసములో ప్రధానభాగము లిచ్చట ప్రకటితములు. "ప్రభుత్వ వ్యయభారములో లాటును అత్యధికమైనది, సహాయనిరాకరణోద్యమము చెందు ముఖ్యకారణములు. అయ్యవ్యయప్రత్యేకము అసంతృప్తికరమని చెప్పటకు పిలువెద. ఆర్థికసభ్యుడు శ్రీ త్రిపురన్నలను విధించకలేవచ్చు. గుంటూరులో ప్రభుత్వమువారు భైరవసాహాయులతో ప్రవర్తించినందు కల్గినందునయు. సహాయనిరాకరణవాదుల పోకిరితనమును తగ్గించుటకు అధికారులు చాలకష్టపడిరి. వెన్నెక, రుద్దన్న, సర్-డివిజనల్ ఆఫీసరు హబీబుల్లా సాహెబుగారు చాలగొప్పవాని వారు విప్లవకరమగు ఉద్యమమును ప్రతిఘటించుటయందు వారు అసమానులు. అగ్రగణ్యులు, నిపుణులు."

మండలాధికారులు

గంజాం మండలమునందలి సహాయనిరాకరణోద్యమము, కానోల్లంపునము మున్నగు విషయములను తీవ్రముగా ఖండించుచు, ఒక దీర్ఘ వ్యాసమును చదివిరిగాని ఆది స్పష్టముగా వివరించెను.

అంతట సభ ముగిసెను. తిరిగి వేటి ఉదయము 11 గంటలకు సమావేశ మగును.

* * *

మదరాసు శాసనసభ

ప్రశ్నోత్తరములు

నవేటి మంగళవారము

బల్లారిలో నుంచబడిన మోపలాఖయిదీలు 1844(జ)- (i) బల్లారి క్యాంపునకు ఎప్పుడెప్పుడు తెలియజేయబడినది? వారికి ఏమి భోజన, నివాస, వైద్యసహకార లేవనపెట్టబడినది. వారిని జేర్చుకొనిన తరువాత వారి నెంతకాలము ప్రత్యేకముగా నుంచుటకును అటు వ్యాధుల నిరోధమునకును ఎట్టి ప్రయత్నము లానర్పబడినది. (ii) (a) ప్రతిజిను వ్యాధిపీడితుల సంఖ్య (b) ఎంతమంది ఆస్పత్రులలోకి పంపింపబడిరి. (c) వారిని ఆస్పత్రులలోకి పంపింపజేసిన ప్రధాన వ్యాధుల లెక్క (d) వారిలో మరణసంఖ్య ఎంత (e) ఈ క్యాంపు ఏర్పాటు చేసినప్పటినుండియు నందు మరణించిన వారి సంఖ్య ఏమి, వారి కారణము లెవ్వ? (iii) ఈ క్యాంపులకు వైద్యోద్యోగులెవరి యధికారమున నుండి. అందులకు సంబంధించిన వైద్యోద్యోగులు క్యాంపు నందు పాఠశాలధ్యమను గురించి ప్రతిజినును దలచిరి వ్రాయుచున్నారా? ఆ దలచియుంట్ల ప్రతి మదరాసు శాసనసభకు

వనరులకు గాని ఇతర వనరులకు గాని ప్రభుత్వము వారి ఆహార నిమిత్తము పంపుచున్నారా?

(iv) ప్రస్తుతమున్న భోజనము వనరు, వడక వనరు, వైద్యసహాయము మొదలగు వనరులు సంస్థాపితముగా నున్నవా? అట్లు లేనియెడల నేరే విషయములలో సంగ్రహింపకరముగ నున్నది. అట్టివనరులు సంస్థాపితముగా నేరేను కాలమునట్లున?

(v) క్యాంపునందలి యుద్యోగులు తమయెడల క్రూరముగా వర్తించుచుండిరిని ఖయిదీలు ఫిర్యాదు చేయచుండిరా? ఆ విషయములగుర్చి విచారించిరా? అటువలన నెట్టిఫలము గలిగెను? ఉద్యోగులు ఖయిదీలయెడల క్రూరముగా ప్రవర్తించినయెడల సందులవల ఖయిదీలయందు నెట్టిమార్పులు గలిగెను. అట్లు క్రూరముగా ప్రవర్తించిన యుద్యోగులపై నెట్టి చర్య దీనికొనబడినది?

జా:—(a) ఆక్టోబరు 17 వ తేదీనుండియు ఖయిదీలు బల్లారి క్యాంపునకు రాప్రారంభించిరి. ఆక్టోబరు 628, నవంబరునందు 1275; డిసెంబరునందు 1321 జనవరినందు 807 16 ఫిబ్రవరినందు 586 మంది అంగారక 4567 మంది ఖయిదీలు తీసికొని రావడిరి. (b) ప్రభుత్వమున వచ్చిన 2500 మంది ఖయిదీలును మిలటరీవారికెగాను యుద్ధేకంపడిన పాకలందుంచబడిరి. తరువాత వచ్చినవారు తాత్కాలికముగా నమర్చబడిన డేరాలయందుంచబడిరి. (c) మామూలు జెయిలు భోజనకరకు లేర్పరుపబడినది. జెయిలు మామూలుజెయిలులోని నియమము లవలంబించబడినది. (d) జెయిలులో ప్రవేశపెట్టుకొను సమయమున నందరు ఖయిదీలును వైద్యులరీతి జరుపబడినది. (e) శ్రీ త్రి గా వచ్చువారిందరును ఎనిమిది దినములవరకు ప్రత్యేకముగా నుంచబడుదురు (ఎస్) జెయిలులో ప్రవేశపెట్టుకొనునపుడు ఖయిదీలు స్నానము చేయించబడుదురు. ఇంతకంటె వేరుగా ఖయిదీల దేనాముల పరిశుద్ధపరుచుటకు క్యాంపు జెయిలులందు పిలువెద.

(ii) (a) ది:మునకు దామాసాయిని 65.01 మంజులగు. అందు 47.47 ఆస్పత్రులలోకి పంపింపబడినది 17.16 వైద్యసహాయము మాత్రము పొందువాడు. (b) క్యాంపు ప్రారంభించినప్పటినుండియు 1974 రోగులు ఆస్పత్రులలోకి పంపింపబడిరి. (c) ఇంట్లో ఎంబా, చిన్నమ్మవారు, (హంగు), నెత్తురుబంక విశేషములు అంటువ్యాధులు, (d) జెయిలునందుగల వారిలో దామాసాయిని 0.89 మంది చొప్పున (e) 190 మరణములు (విశేషములు ఇంట్లోను, న్యూమోనియా మొదలైనవి.)

(iii) (a) ఒక వైద్యాధికారి పనినంది గులు అసిస్టెంట్ సర్జన్లు నలుగురు కంపౌండ్లు, వీరిసంఖ్యను ఎక్కువజేయు విషయములో చర్యలు నున్నవి. (b) ఈ యుద్యోగులు జెయిలు నూతన రిజింటు అధికారముక్రింద పనిచేయుదురు. (c) వైద్యోద్యోగి ప్రతిదినమును ఈజిమెంటులను నమోదు చేసి ఒక ప్రస్తావనను జెయిల్ ఇన్స్పెక్టరు జనరలునకు ప్రతి నెలయందును పంపును. ఈ ప్రస్తావనను రెండవ పేజీయందు వైద్యోద్యోగి, పారిశుధ్యమును గురించి తన యభిప్రాయమును దెలుపును. అది సర్జను జనరలునకు పంపబడును.

(iv) ప్రస్తుత ఏర్పాటులు సంస్థాపితముగా నున్నవి, రాబోవు వేసవికాలమున కవసరమగు వనరు లొనర్చుటకు ప్రయత్నములు జరుగుచుండెను.

(v) అధికారులు క్రూరముగా వర్తించినది ఏ ఖయిదీయు ఫిర్యాదుచేయలేదు.

రాష్ట్రీయ శాసనసభలు

బిహారుబరిస్సా

హైకోర్టు 384081 రూపాయిల కానమును తగ్గింపవలెనని బాబు భిమకా నారాయణగారు రుపపాదించుచు హైకోర్టు ఉద్యోగులలోనికి బిహారీలను బరియాలను తీసికొనుటలేదని చెప్పెను. హామందుగారు ప్రతికూలముగా చెప్పెను లేదు. పేరెంటుక్రింద హైకోర్టుపరిపాలనను వ్యాయములను చేతులలో నున్నదనియు, వారిచర్యలను మనము విచారించుట బాగుండదనియు, చర్చ ఫలితము వారికి పంపబడుననియు, వారికి యిష్టమయినచో యీ తీర్మానమును ద్రోసివేచ్చవచ్చు ననియు చెప్పెను.

స్వాతంత్ర్యనిర్యేణ లేమి.

ప్రభుత్వమువారు రాజకీయంకములలో అసత్యములు ప్రకటించు వారిని శిక్షించుటకు ప్రయత్నించినట్లు సర్కారు సభ్యులు ప్రశ్నించుచున్నారని ప్రభుత్వోద్యోగులు జరిపిన సర్వేసమాచారములకు మాత్రము చెప్పెనుగట్టలేదు. ఈ మధ్య లాహోరు జోలీగ. వారు రాజకీయకైటింగు ఉద్యోగాన చేయుచుండగా చెపులపట్టిలేవారని (2 యార్చి 1922) అన్యమితప్రతిభలో నిజమును ప్రకటింపెను. ప్రభుత్వమువారు వారిని శిక్షించలేదు. వారికి స్వాతంత్ర్యనిర్యేణము లేదు. అలామావార్తి.

ప్రకటన

బరంపురమునకు, బాపురం, కంట్లస్వంతు వీధిలోని ఆంధ్ర నేషనల్ స్టోర్స్ మేనేజరు పి. వి. శ్రీనివాసరావు గారిని మా ప్రతినిధిగా నియమించితిమి, 16 తేదీ మొదలు ప్రజా పురమునందలి మా చందాదారులకు ఏజంటుద్వారా పత్రములు అందజేయబడును. చందాధనమును వారివద్ద చెల్లించి రసీదులను గ్రహించవచ్చును.

గుంటూరు పురమునకు తిలక్ పేటయని వెంకట మాను మంతరావుగారిని మార్చి 1 తేదీనుండి మా ప్రతినిధిగా నియమించి తిమి, చందాదారులకు పత్రములు వారిద్వారా చేరుచుండును. చందాధనమును వారికి చెల్లించి రసీదులు పొందవచ్చును.

న్యూస్ పాపకుడు.

నిఖిల భారత ఆయుర్వేద సమ్మేళనము

రాజమహేంద్రవరం

నిఖిల భారత ఆయుర్వేద సమ్మేళనముయొక్క ఆహ్వాన సంఘమువారు 4-8-22 వ తేదీన పురమందిరమున ప్రహృష్టి వ్యాపతి సుబ్బారావు పంతులుగారి ఆధిపత్యము క్రింద సమావేశమయి యీ క్రింది తీర్మానముల నామోదించిరి:— (1) రాజమహేంద్రవరమున 1922 సం. ఏప్రిల్ 18 మొదలు 17 వ తేదీ వరకు జరుపబడు 18 వ నిఖిల భారత ఆయుర్వేద యువనీ వైద్యసమ్మేళనము, ద్వైత వక్త ప్రదర్శనమునకు వైద్యరాజు యాదవశ్రీకంఠ అచారిగారు అధ్యక్షులుగా నుండవలె నని ఏకగ్రీవముగా తీర్మానించడమైనది. (2) కలకత్తా వాస్తవ్యులగు కవిరాజసుభింద్రనాథ్ శేషగారు దయతో పోలిగిన విరాళము రు 1000 ఆహ్వాన సంఘమువారు మనఃపూర్వక వందనములతో స్వీకరించుచున్నారని.

నర్సాపురం

(స్వకీయమతేషినుండి)

కాలమానం

నర్సాపురం, మార్చి 5:—ఈసంవత్సరపు శాశ్వతపంట బాగుగా ఉండేట్లు కనబడినది. గోదావరిలో ఫిబ్రవరి వెల్లి మార్చివచ్చేట్లుచేత మాడుతున్నట్లు నీరు తీసిపోయినట్లు. దీనిని పట్టిచూచిన యడల పంటవాకా నీరు ఉండేట్లు కనబడినది. ప్రజలుభయపడుచున్నారు.

తాలూకా బోర్డు ఎన్నికలు

ఈ నెల మొదటితేదీకి కొత్తప్రకారము తాలూకా బోర్డులన్ని ఎన్నికలకి ఉండవలసినది. అయితే కాలముచాల దీని మాజీ బోర్డు అధ్యక్షులు వ్రాసినందుల యీనెల 28 వ తేదీని మాత్రా బోర్డు ఎన్నికలు అయిపోవలసిన అన్నారు. అందుకుగాను యీనెల మొదటితేదీని నామినేషనులు అయి పవి. ప్రస్తుతము రెణుకు నర్సాపురం తాలూకాలు గల మాతా లూకా బోర్డుకు 18 ఫిర్కాలు ఉన్నవి. ఈ 18 ఫిర్కాలకు 60 మంది కాండీజేట్లనుగా వచ్చిరి. మాణిక్యం అధికారులు యీ తాలూకా బోర్డులలో ఎక్కువ సంఖ్యకుల సహాయ నిరాకరణవారులు ఉండవలసిన కోరుచున్నారు. ఈ సందర్భములోనే మాజీ బోర్డులలోని కార్యదర్శులకు దండు నారాయణరాజుగారుగా వచ్చియుండిరి. సహాయనిరాకరణవారులు ఎకవర్గిందరు నామినేటి అవధిలో నేను ప్రస్తుతను చెప్పలేను గాని మట్టపాలెంవారికేసులో రెండు నెలలు కనకమ్మ పొందిన శేరివల్లి సుబ్బరాజుగారు మాత్రము ఒక ఫిర్కాకు నామినేటు కావడిని తెలిసినది. ఈ తాలూకా బోర్డులో ప్రస్తుతము రెణుకు తాలూకా వందన వేరబోర్డు చేస్తానని ఇందుకు ఆదర్శ స్వతోనే కచ్చుని చెప్పచున్నారు. అట్లావచ్చినయెడల రెణుకు బోర్డుకు అందక నామినేషనులకులే పూర్తి చేస్తానని నర్సాపురముకు మాత్రము ఎన్నికలు జరుగవలసినవిగా వాదించుచున్నారు. తాలూకా బోర్డును గురించి ఇంకొక సంగతిగా వాదించియున్నది. ఫిర్కాలు యేర్పాటు చేయడములో చాలాలోటు వచ్చినది ప్రజలు అనుకుంటు ఉన్నారు. ఈ లోటును పట్టి బోర్డువారు రిజిస్ట్రేషన్ బయలపడుతుందని వాడు తోడుతుంది.

నిఖిల భారత సమ్మేళనము

పడమటి గోదావరి ప్రజల గభ మట్టపాలెంగా ఈ నెల 26 వ తేదీని జరుగు నని విన్నాను. దాని విషయమై మొన్న మొదటితేదీని ఆహ్వానసంఘముకటి. శేరివల్లి సుబ్బరాజుగారి అధ్యక్షులక్రిందనున్న బోధ్యుల సుబ్బారావు తాటి పేటి స్వాగతప్రకారాపుగా కార్యదర్శిత్వము క్రిందనున్న ఏర్పాటు చేయబడినట్లు విన్నాను. ఇందువిషయమై చందాలు వేయగా రెణుకు తాలూకా కార్యదర్శులగు నీలాధిరాజుగారు రు 116 లు వేసిరి. దీనిక ప్రకాశముగారిని అధ్యక్షులవహించ వలె నని వేడుకును గూడా నిశ్చయించినట్లు విన్నాను.

మాపిళ్ల యల్లరులు

భలితములు

21 మంది మాపిళ్లలపై ప్రభుత్వపువాముల దోచుకొని రని పెట్టినకేసును 6 వ తేదీన స్పెషలు జడ్జి విచారించెను. ఇద్దరు ముద్దాయిలు వదల బడిరి. మిగత వారిపై అక్రమ సంఘము, దోపిడి, తగుల పెట్టి నాశనము చేయుట అను నేరము లాలోపింపబడిన. ప్రతివాదమునకు 10 వ తేదీకి వాయిదా వేయబడినది.

స్పెషలు జడ్జి ఇంకొక కేసు విచారణ తిరిగి ప్రారంభించెను ఇందులో 7 మాపిళ్లలు ముద్దాయిలు. చెరుకున్నా కట్టట్టి కృష్ణ నాయుడు యింటిలో దోపిడి చేసి 29822 రూపాయిలు విజయగల యాస్తి నెత్తుక పోయిన నేరము తవ్వన్నాయరిట్లు సాక్ష్యము చెప్పెను. సుమారు 500 సాయస్థులై కేసులవేయుచు వచ్చి యింట ప్రవేశించి ముందుగా రాజు రాణి పట్ల ములపగల గొట్టిరి. తరువాత యింటిలోని వానినిపట్టుకొని భిల్ల ఫలకాజ్య మేర్పడినదనియు గాన ప్రభుత్వమువారి కెక్కువను పన్ను లీయ గూడదనియు చెప్పిరి. మట్టి నాయుడు వారిమే కాక తనని యడగగా 100 రూపాయిలు కాలెనరి. ఆపైక మాయన యిచ్చెను, తరువాత యింటిలో ప్రవేశించి అంతయు దోచుకొనిరి. కట్టి నాయుడును కత్తితో చేతిపై కొట్టిరి. సాక్ష్యము పూర్తికాక పూర్వము కోర్టులేచెను.

రైల్వే సమ్మేళనము

పనివాండు వరలచేరుట

5 వ తేదీని జరలపూరు వానుగచ్చి పనివాండు పని లోకేరి. ఒండ్రులో గునుస్తా లందరును చేరిరి. 5 వ తేదీని అ సమసోలునుండి 14 ట్రెయినులును ధనబాదునుండి 4 ట్రెయినులును బయలుదేరెను. 5వ తేదీ యందమునున వానుగచ్చియాలో 500 మంది మానివేసిరి గాని సాయంత్రము మరల చాలమంది డబ్బో చేరిరి. 5 వ తేదీ నుధ్యాయము హారాజుబల్లా పేజ స్టేషు విచారణ చేసెను. వానుగచ్చియాలో పూర్వాన్నియలు కావలియుంచబడిరి. దానివిగూర్చి పూర్తిగా విచారణ జరుప వలెనని కలకత్తా నేషనులు చేంబరు ఆఫ్ కామర్సువారు తీర్మానించిరి.

దంత చూడము

వెల డబ్బీ - కి 2-0-0

ఈ భంతిచూడముతో పండు తోముటవలన చిగుళ్ళనుండి రక్తము ప్రవించుటమును నోట దుర్బంధములేక యుండును. పండు ముత్యములతో తెల్లగా నుండును. అనేకులకు ప్రతిరోజు వాడబడుచున్నది. అమృతాంజనం డిపో బాంబాయి, మదరాసు.

నూతన గ్రంథములు

చిత్ర రంజన దాసు

సంపూర్ణజీవితము, ఉపదేశములు

వెల 0-8-0

గాంధీ మహాత్ముని

నాచేటసాల అనుభవము

వెల ప్రతి 1-కి 0-12-0

[3051]

దాదాభాయి నారోజి

జీవితము, ఉపన్యాసములు

వెల 0-8-0

యం. ఆర్. కృష్ణారావు అండు కంపెనీ, నెల్లూరు.

తప్పిపోవుట

పట్టియిచ్చినవారికి 100 రు బహుమాన

మొసగబడును.

నాకుమార్లు విక్కిన తిరుపన్న 15 కోజులక్రిందట మత్తెరిగిరము లేక గృహము విడచి వెనలిపోయెను. అతనినయస్సు 28 సంవత్సరము లుండును. కొంచము ఎర్రగాను, పొడుగుగాను ఉండును. కనుక ఎవరైనను పట్టియిచ్చినయడల రు 100 బహుమాన మొసగబడును.

విక్కిన లచ్చయ్య

తాటిపాక, రాజోలు తాలూకా.

అసాధారణమైన జౌషధము

రక్తకోఠకము:—ఈ గుణముగల పాండు, దేహవాత, బలమైన జర్మదోషములు, చలిజ్వరము మొదలైన వ్యాధులవల్ల వచ్చు బలహీనత వీనిని నివర్తించి రక్తమును వృద్ధిచేయుట, బుద్ధివృద్ధి (లేక మేధస్యము) అదేగుణమువల్ల మెదడుని బలపరచి నడుములకు సత్త్వము గలుగించి బుద్ధిని అభివృద్ధి చేయుట, హృస్యము-అనే గుణముచే హృదయావయవము యొక్క దౌర్బల్యమును నివారణము చేసి దానిని బలవత్తరముగా చేయుట, వ్యవస్థ - అను విశేషగుణముచేత రాతున్నము (శుక్లన్నము) మొదలైన పుంస్త్రదోషమును నివృత్తిచేసి ఇంద్రియశక్తిని తోపించుట, ఒజస్యము-అను గుణము చేత తుయరోగము మొదలైన దేహక్షీణాస్పదమైన వ్యాధులవల్ల కష్టపడే దురోగులకు పోషణము కలుగించి దేహమును దృఢపరచుట మొదలైన అనేక గుణ విశేషములు కలిగియున్న అసాధారణమైన జౌషధము ఒకటిగలదు. దానికి ప్రసిద్ధమైన పేరు

ఆయుష్ష్య రసాయనము

పై గుర్తించిన గుణములుగాక ఇది పిత్తవికారములు, తలచుట్టులు, వాంతి, మలబంధము, మూలరోగము, శ్రీల గర్భాశయ వ్యాధులు మొదలైన వానిని నివర్తించును.

చెన్నపురి ఆయుర్వేద కల్యాణాలలో ౧౮ సంవత్సరములకు ముందు ప్రథమోత్పత్తి, శ్రీ కన్యకా పరమేశ్వరి ఆయుర్వేద ఆస్పత్రయందు ప్రథమచికిత్సకులును, వైద్యశాలనిధి (ద్రవిడ వైద్యపత్రక సంపాదకులుగాను నుండు ఆయుర్వేద భూషణం పండిత యం. దురైస్వామి అయ్యంగార్, ఏ. డి. ఏ. సి. వారిచే తయారు చేయబడినది. ౧౦ సంవత్సరములుగా అనేకపేలు రోగులకు పునఃయోగింపబడి పై చెప్పిన విశేష గుణములు పరికీంపబడి యున్నవి. సీసా ౧-కి క్రయము రూ. 3-౦-౦.

ఆర్యజౌషధశాల, 7. ఆదియప్ప మొదలివీధి, వేవేరి, మదరాస్.

చదివినాడు! మీరు కొనియున్నారా? యోగ్యతాపత్రములు!!

ప్రతియింటిలో నుండవలసిన సిద్ధజౌషధము నేల కొనలేదు?

1. లోకామయహా కస్తూరిమాత్రలచే గుణములు నాకును నావద్దకు వచ్చు రోగులకు అతీత్ర ప్రికరముగ నున్నది. కె. కె. విశ్వాస్ కవిరాజ్, విష్ణుచక్ర వైద్యశాల, 9-41 బ్రాంకెబజారువీధి, రంగూను, బర్మా.
2. మీరు వార్తాపత్రములో ప్రచురించి పట్టి గుణము లన్నియు మీలోకామయహా కస్తూరిమాత్రల యందు గల దని తెలుపుటకు మిక్కిలి సంతోషించుచున్నాను. 25 బుద్ధులు పంపవలెను.
- ఎన్. జి. బాలసుబ్రహ్మణ్యయ్యర్, సన్నిధివీధి, సిలిమాలిమ్ తంజావూరిజిల్లా.
3. మీలోకామయహా కస్తూరిమాత్రలు పసిబిడ్డలకు గలుగు సకలవిధ రోగములను పూర్తిగా బాగుచేయును. ఇది పసిబిడ్డలపాలిటికి గొప్ప వర్తనాదము.
- అయ్యగారి వెంకటరామమూర్తి క్లర్కు, తాలూకాఆఫీసు, అనకాపల్లి పోస్టు.
- 250-300 మాత్రలుగల సీసా 1-కి ధర 0-4-0 1 మొదలు 6 సీసాలవరకు రూ. 1-4-0 సారస్వతానవము శ్రీ పురుషులకు శ్రేష్ఠమైన టూనిక్, 20 దినముల జౌషధముగల బుడి 1 కి రూ. 1-0-0.
- ముఖ్యగమనింపు:—మా కాలాదారుల సౌకర్యార్థమై వాసుకోరుటచే మద్రాసు, నెంబిరి తంబు శెట్టివీధిలో మా ప్రాచీన తెరచియున్నాము. తప్పక ఎల్లరు ప్రోత్సాహమునకు గోరవము. ఏ. పి. ఆర్జును మద్రాసు ప్రాచీనుండి పంపబడవు.

(594)

సాశ్వత వెంకటాచల పండితులు శ్రీశీతారాధువ వైద్యశాల మైసూరు.

నర్ రాబర్టు స్మితుగారివాచాలత

హెచ్. డి. బి. హార్వర్డుగారి విమర్శ
హిందూదేశము ప్రతిభావారి కంట

జన్మస్వాతంత్ర్యముగను?

ఇటీవల సీస్మితుగారు నుడివిన అసంగతవాక్యములను వంగరాష్ట్ర ప్రతిభావారిని నిరసించునట్లుండుచేసి కలకత్తా లోని బ్రిటిషువారి గుండరి అభిప్రాయములను స్మితు గారు వెల్లడించలేదు. స్మితుగారి భోగినిని వాక్యములను చాలచుండి బ్రిటిషువారు నిరసించిరిని నేనెరుగుదును. హిందూదేశములకు చాలవత్సరములకు బ్రిటిషువారిపాలన పునరుద్ధరించుచు, హిందూదేశము భారతీయులకు మార్గమే బోగ్యమునుట అసంభవమనియు గూడ చెప్పిన చెప్పవచ్చునుగాని హిందూదేశము బ్రిటిషువారికి జన్మహక్కుని చెప్పటమే ఆధారముకలదు? ఇట్టి అవాంఛితమైన మాటలనునే భారతీయులకు ఒడలుపండును. ఈస్మితుగారి వాచాలతలను భారతీయులకు చాలచుండి కాగ్రహము కలిగినది. నేను వాచించుటను నిరసించజాలను. భారతీయులకు మహాత్మాని మనము కోరుకులేదని క్రియాలకును మాటలకును వెల్లడింపదగును. దేశమున కివనమున్నట్టి కాలము మాత్రమేదేశమునకుండగోరదనుని తెలుపదగును. అట్లు జరిగినచో దేశీయులకు ప్రస్తుతము కలిగిన ద్వేషభావముతోలగుటయు మనలని దేశమునుండి పోవలదని వారే కోరుటయుగూడ జరుగవలదు. లేనిచో మనలవారు వెంటిపొండేమటలో నిలచియున్నామని మనస్సుగారు వ్రాసిరి.

నర్. కే. జి. గుప్తగారు

భూమిద్రవాధిభావముగాను తెలిపినభావముల నన్నిటిని నేనుగూడ సమర్థించుచున్నాను. బ్రిటిషువారితో సంబంధమును కలిగియున్నచో హిందూదేశము భారతీయుగా నభివృద్ధిని తెచ్చువలదు. బ్రిటిషువారు మనభూమిని తోడ్పడినచోగాని అధిపతీ స్వరూపాలము హిందూదేశమునకు నిర్దిష్టమను సమృద్ధి మతో బ్రిటిషు సంబంధముండితీరవలెనని నేను నిరంతరమును వాదించుచుంటిని గాని యిటీవల కొన్ని విషయములు ముఖ్యముగా కన్యాసమన్వయగూర్చి నర్ వినిష్టము చర్చలుగారు పత్రిక ఆధారముగా వ్రాయుటను కలకత్తాలో నర్ రాబర్టు స్మితుగారు పత్రిక సమకాలములగు పలుకులునుగూడ జాత్యభిమానముతో కూడియుండుటచే బ్రిటిషువారి సర్వాధికారములందు నాకు గల విశ్వాసము పూర్తిగా తొలగిపోయినది. ఇట్లుబట్టి వివాదము గూర్చి స్మితుగారు ముచ్చటించిన గాని అట్టి వ్యాఖ్యను చట్టమునకు అంగీకరించుచున్నది బట్టి సాక్షిగా చే ప్రాతికూల్యమును కపించుటలనునే ఆచరించుచు నంగత్యముగను 1885 లోనే దేశమునుపాలనాధిపతిగా చేయించిన దను విషయమును స్మితుగారు చల ప్రసించలేదు? దేశమునకు దిపుడున్న అంగ్లో యిండియనుల దరికిగూడ స్మితుగారికి గత అభిప్రాయములే యున్నచో దేశమున నిక మితవాదు లేవనను మిగులదు. అందరును జాతీయోద్యమమునే నేరపోయెదరు. నేరీయులం దైకమత్యము స్థిరమగును. లేదు అత్యంతము పూర్తిగా పోవుటయును విదేశీయులకు కేవల శాశ్వతముగా దానులై యుండుటయును లేటనించుచుకే కాంతిరక్షణము నెవరు తెక్క చేయుదురని గుప్తగారు వ్రాసిరి.

కలకత్తా, ఫిబ్రవరి 7:—సురేంద్ర నాథ డాక్టర్ యాధిపత్యము క్రింద జిల్లాబోర్డుల ప్రతినిధి సమావేశము పూర్తియయ్యెను. ఈ క్రింది తీర్మానము బడెను.

1. బండ్ల మోటారులు గుర్రములు వీనివైపు పన్నులు కనులుచేయుటకు జిల్లాబోర్డుల కధికారి పన్నులు వేయటం పాలియంట్లములో నుండవలెను పన్నులు వేయు అధికారులు బోర్డులకు భారతీయవలెను.
2. ఖర్చులేకుండ బలవంతముగా టీకా తోర్పులులు చేయవలెను. ఖర్చులు జిల్లాబోర్డు సమావేశముగా పంచుకొనవలెను.
3. ఎంగలారైలువే నాను చిటగా నులు వేయగోతున్నాము. లేకున్నచో ఖర్చులు మోనవలెను. రైలువే ప్రాక్టుకోలో అడవికొట్టి వెను.

స్థానిక వార్తలు

ఆర్యవైశ్యమహాసభ:— దక్షిణ ఇండియా వైశ్య సంఘములు:—వైశ్యసంఘములవారిచే ఈనెల 11 వ తేదీ సాయంత్రము 5-30 గంటలకు కుశాలదాసుగార్లెన్ను, కీల్ పాకునందు గౌ. జస్టిసు ఎం. వెంకటసుబ్బారావుగారికి విందుగావింపబడును.

నాటుకోటిగరదార్లు:—ఈవట్టణములో కోరలు మచ్చెంటు వీధియందుగల నాటుకోటిగరదార్లు పాపులన్నియు ఈనెల 9 వ తేదీనుండి 13 తేదీ వరకు మాఝాఖము పండుగ గాను మూసివేయబడును.

నిన్నుబాత్తుధర్మసంఘము:—ఈసంఘమువారి యాజమాన్యమున ఈనెల 10 వ తేదీ సాయంత్రము 6-30 గంటలకు డా. సా. జి. వెంకటపతిస్వామయ్యగారి రాత్రిపాఠశాల కోల్పోలేమను బిల్లింగ్సు, వ్యాసస్వామియందు ఒకసభ జరుగును. స్వామిప్రశ్నాంధగారు “పాదులీతి” అనువిషయముపై నుసవ్యసించురు.

శ్రీ పుంపరీకపరదసభ, సీతాకళ్యాణము:—మదరాసు జార్జిటవును గోవిందప్పనాయునివీధి 62 నెం. ఉమ్మడిరామయ్యశ్రేష్టి గురుస్వామిశ్రేష్టి కంపెనీవచ్చు-పాపు భవనమందు బ్రహ్మశ్రీ పండిత టి. లక్ష్మజాచార్యుల వారి శిష్యులకు పండిత. క. కృష్ణాచార్యుల గారివలన 10-22 శుక్రవారం రాత్రి 8-1 గంటలవైగా రామాయణకాలక్షేపములందు సీతాకళ్యాణము అనుకథ కాలక్షేపకూపముగా జరుపబడును.

లాహోరు, ఫిబ్రవరి 7:—వామన్యరైలు సంఘమువారి రైలువేబోర్డువారు జవాబిచ్చినారు. శీతములలో మార్పులవిషయమై పద్మవర్ణుల తీర్మానముకు వారోప్పుకొనరని రైలు విజంటకు బోర్డువారు వ్రాసిరి. ప్రభుత్వ రైలువే సభ్యుని సంఘ కార్యదర్శి గూడబోయినప్పుడెల్ల ఆయన విపరీతముగ సంఘించుచుండెను. నాకరులందరిని ప్రోగుచేసి యుక్కడికి యూరేగింపువలె తీసుకపోవుచుండెను. ఇందువలన వారు సమ్మెచేయు యుద్దేశము వినితమకు చున్నదని బోర్డువారు చెప్పవచ్చును. గడచిన శంకు సంతకములనుండి ప్రభుత్వ నాకరులందరికి శీతము లభివృద్ధిచేసి దేశమునకు చాల భర్తు రోగ్యాలు చేయబడినది. రైలునాకరులకును వృద్ధిచేయబడినది. రాబోవు సంవత్సరపు బడ్జెటు పరిశీలించిన యడల సామాన్యజీతము లభివృద్ధినిరాకరింపవలసి యుండునని ప్రభుత్వమువారు తలంచుటచే మధ్యవర్తిని తీర్మానముకు ఒప్పుకొనటకు వీలులేదని కారణ మియబడినది.

నిరంయుక్త పరిగణాలు

కావనసభాతీర్మానము ననుసరించి ప్రభుత్వమువారి క్రిందితీరి తీర్మానించె:—
ప్రభుత్వసహాయము పొందు సాతశాలలందు విద్యార్థులకుగాని వారితల్లిదండ్రులకుగాని యిష్టము లేని మతసాతములు నేర్పుకొనవలె నను నిర్ణయము వాతశాలలో చేయుటకుగాని, యుండుటకు మరతుగా నుండనూడదు మతసాతములు లగుటలకు పూర్వమునగాని అపరమున పలెను.

అట్లేబరునుండి యాచరణలోనికి వచ్చును. మృతిచెట్టు చెప్పగో యింకా పన్నులు క్రియేయట విషయములలో ఆశ్చర్యము కలుగన వల్లరాలఖర్చులు తగ్గింపబడుటలకు భర్తు తగ్గింపవలె నని యాధి

యువరాజ పర్యటనము

విశాఖర, ఫిబ్రవరి 7:— యువరా జయదయమున సరి వార్డు పోలీసులకు పరీక్ష చేసెను. చాలచుండి ఆగ్నేదీలు పతాము వచ్చియుండిరి. యువరాజు కొందరికి రాజపోలీసు పతకములను బహువతి యిచ్చెను.

తరువాత విశాఖముగూర్చియుల పరీక్షించుటకు జమ్మూదుకు మోటారుపై పోయెను ఇండియాలో నింక నైశ్య సముచాము నాయన చూచియుండలేదు. తరువాత మూడువార్ల ధ్వనులు చెలకెను. యువరాజు దెబ్బలుతిని పనిచేయలేని సిపాయిల పరికించెను. తరువాత పింఛను సిపాయిల చూచెను.

మధ్యాహ్న భోజనమయిన వెనుక మర్తానకు ప్రయాణమైపోయెను. సరిహద్దుల స్వరక్షణా విధానముచూచి ఆయన యానంద మందెను.

పూనా, మార్చి 7:—నర్ మహాదేవ చౌబులగారు గోఖలేవోలు నిర్మించుటకు చందాలగోరి, ఇష్టానికి ఘమారు 4 వ నుతు వాద్వాన మియబడినది. దిక్కునుసభ ప్రతినిధులు బొంబాయికిని యితర ప్రదేశములకును పోయి జనాగ్లు చేయుదురు.

వేలము

శ్రీ కృష్ణా జిల్లంగు అండు రైసు ఫ్యాక్టరీయొక్క మెషిన్, బ్రిటానియా బాయిలరు 28 H. . మార్షల్ & క్లౌడు ఇంజను 20 H. P. ప్లాను ప్రదర్శన జన్మ, రైసుమిల్సు వాల్లర్సు ఈనెల 15, 16 తేదీలను తెలవాదలో ఈ దిగుత సంతకముచేసిన వారలచే పట్టికు వేలములో అమ్ముడును.

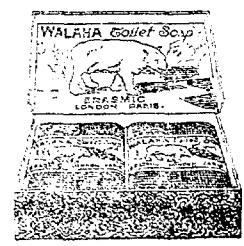
అప్పనమహాసభావినసూర్యనారాయణ పోలినెట్టి బుచ్చయ్య
ఆకుల బక్కయ్య
శ్రీ కృష్ణా జిల్లంగు అండు రైసు ఫ్యాక్టరీ
(3494) నలు కమిటి మెంబర్లు, తెలవాద.

మహారాజరాజే శ్రీ
తిరుపతి డి॥ మునసబు కోర్టులో

Sc 130 & 131 of 1922.
నాదులు:— కిద్దంశెట్టి అగ్రయ్య అండు లైరెడ్డి చెంగయ్య ప్రతివాది:— మార్కెట్ అచ్చిన్న.
వైకని వాడులపేరిటికి ప్రతివాది వ్రాసియిచ్చియుండు ప్రానోట్లు బాపు బాక్ మొత్తములు గూర్చి 116—11—0 లు 157—8—0 రూపాయలు రాబట్టుకొనుటకు దావాలు చేయబడి నదరు దావాలు 1922-వ సం॥ మార్చి నెల 16-వ తేదీకి వాయిదావేయబడి యున్నది. నదరు వాయిదాగోజు ప్రతివాది హాజరు కానంతట ప్రకృతిముఖా తీర్మానించబడుననే సంగతి తెలియచేయదలయునది. (3475)

జి. శేషాచారి,
అవధి } ఎల్. ఆదినారాయణ శెట్టి,
7-3-22 } స్టీకర్సు.

ERASMIC

శ్రేష్ఠ మైనది

మంచి పరిమళము గలది. అందుకు ఉపయోగించు కొనవచ్చును. గొప్ప కెమిస్టుల సహాయముతో కుభ్రుకు వస్తువులతో తయారుచేయబడినది. (ఎ)
ఇమిలేషనులను చూచి మోసపోకును.
అన్నిస్థాన వర్తకులవద్ద దొరకును.

నిర్బంధవిధాన విజ్ఞాపనము

టర్కీ సంధిసంవరణ - ఇండియా దొరతనము ఇండియా నుండికి తిరిగి తిరిగి వచ్చు

అనంతరం వందేమాతరం పత్రికాసంపాదకునికి శిక్ష

కలకత్తాలో వెనుక సార్వభౌమ లాసరించిన దురంతముల విచారణ - సార్వభౌమలను గుర్తించుట

సంయుక్త రాష్ట్రములు - రైతుల కలవరము - మైముసత్రి కావ్య ప్రతినిధి వాక్యము
మధుర రామలిల అల్లరుల కేసు - శిక్షలు

ఆంధ్ర రాష్ట్రము

దేశభక్త కొండా నేంకటప్పయ్య పంతులుగారిని అరెస్టు చేయుట
గుంటూరు జిల్లాలో పూనిటివు పోలీసుల నేర్పరచుట

వంగ రాష్ట్రము

కలకత్తా హరటాలు

పోలీసుసార్వభౌమల వ్యావస్థాపన

యువరాజుగారు కలకత్తా వెళ్లినప్పుడు జరిగిన హరటాలు
సందర్భమున గలభా జరిగినది. అప్పుడు పోలీసులును సివిల్
గావర్నరును దురంతము లాసరించుచు ఒకడు చనిపోయెను.
చామండికి గాయములు తగిలెను. వానిని గూర్చి నీల్దామేజ
స్ట్రీటు విచారణ చేయించునాడు. 1 వ తేదీని నీల్దామేజును
కోర్టులో దురంతముల సరిపెట్టిన పోలీసు యుద్వ్యోగులను పోలీ
శులపరీక్ష జరిగినది. 2 వ తేదీని సార్వభౌమల యూనిఫాంలను
భరించి వచ్చిరి. వారిలో కొందరును గురిపెట్టినవాడు సార్వభౌమ
పోషకులను కొట్టినవాడు సార్వభౌమ పాఠశాల అని కొందరు
సాక్షులు వారి నిర్దోషిత్వానికై గుర్తించిరి.

సంయుక్త రాష్ట్రములు

మధుర రామలిల అల్లరుల కేసు

నోమ్మిదిమండికి శిక్ష

ఈ కేసులో మొత్తము 20 మంది ముద్దాయిలలో
బాటా నారాయణ ప్రసాదసింహ (ఆనంద ప్రచారక, మధుర
గజెటు పత్రికల సంపాదకుడు, ప్రజాసేవాలు (నేపాళమున
కార్యదర్శి) గావ్లను మరియు మొత్తము 11 గురిపెట్టినవారి
నేపీ లెక్కనవానికి హాజీ ప్రజలలు (మండల కార్యదర్శి) గావ్లను మరియు 8 మందికిని జుర్రానా వేయబడినను.
వారినను జుర్రానా చెల్లింపలేదు. వైద్యుల శిక్షిరి.

కాంధలు ప్రచారకుల అరెస్టు

కాంధలు కార్యదర్శులను ప్రచారకుల లగు చాంధో
లాటా, మహమ్మదు యస్సాబు గావ్లను అరెస్టు చేయబడినట్లు
క్రింద 4 వ తేదీని అరెస్టు చేసి రని మురాదబాదు నుండి తెలి
పెట్టెను.

అయితే యుద్వ్యోగము లేక రైతుల తిరుగుబాటు

మైముసత్రికా ప్రతినిధియగు సర్ పోలీసులను లక్ష్య
కువచ్చి యీ యుద్వ్యోగమును గూర్చి నిజస్థితిని తెలుపవలెనని
జమీందారులకు నడిగిరి. ఇది అసహనాద్యమనం బొకవిధా
నము. దీని నడచినప్పుడు దొరతనమువారు జమీందారులకు
తోడ్పడవలెనని జమీందారులు చెప్పిరి. జమీందారులు ముఖ్య
ముగ హార్డాయి మండలమువారు రైతులను చాల నిందించుటచే
నిర్యాద్యమును కలిగిరని తెలియచున్నది. ఇది కేవలము భూ
సంబంధములగు తిరాయికాల కలవరే మొదట కలిగినది గాని
యిప్పుడు ఆంధ్రోత్కల సంపర్కము తీసుకొనిచేయున యుద్వ్యోగము
ముగ హార్డాయి తో గమనింపవలసి యున్నదని యుద్వ్యోగులు
చెప్పిరి. ఇంతవరకును మాజీయుద్వ్యోగముతో నేమియును సంబం
ధములేదు కొందరు జమీందారులు కొరకుచే మానాయకులు
కొందరు మండలములకు వెళ్లుచున్నారని అసహనవాదులు
చెప్పిరి.

పంజాబు

వందేమాతరము సంపాదకుని కేసు

18 నెలలు విడిచిపెట్టెను - 1000 జుర్రానా

అనంతరం వందేమాతరం పత్రికా సహాయసంపాదకుడు
లాటా రామప్రసాదుగారికి 7 వ తేదీని 18 నెలలు విడిచిపెట్టెను
1000 రూపాయలు జుర్రానాను యిచ్చుననిపో మరియు 6
నెలలు వైద్యుల నిర్దేశములను.

ధీర్

బర్మీ లేక నెవరనుసంధి

ఇండియా దొరతనమువారు యిండియానుండి తిరిగి

కంపిల తిరిగివచ్చు

చెన్నై, బొంబాయి, కలకత్తా, పంజాబు,
బీహార్ ఒకప్పుడు మధ్య ఆసామ రాష్ట్రముల దొరతనముల
తోను అయరాష్ట్రముల మధ్యతలతోను సరిహద్దు దొరతన
ములతోను ఆయావిని సెనానుతేట టర్కీ సంధిని సవరించుటను
మాట్టి ఇండియా దొరతనమువారు యిండియా నుండి తిరిగి
కిటుల 28-2-22 తేదీవార్త నువారి. "గ్రీకు టర్కీ దేశములకు
సంధి జరుగ బోవుచున్నది గాన సెనానుతేట సవరించు సావ
శ్యకతనుగూర్చి ఇండియాలోని ప్రజలకుల తీవ్రభావము మరి
యొకసారి టర్కీనుదొరతనమువారికి తెలియజేయుట ముఖ్యమని
మేము భావించుచున్నాము. ఈ సమస్య చాలచిక్కులతోను
వెళ్ళు దేశముల లాభనష్టములతోను సంబంధించియున్న దని
మేము భ్రాతృగా గ్రహించి యే యున్నాము. పార్శ్వా
త్వమునాగ్రామమున ముఖ్యముగా మెసహామెయిగా పెల
స్ట్రీసులలో (హాకంబోట్లను భారతీయులవలననే విజయము
కలిగినది. భారతీయులు చేసిన సేవ భారత సేనాలో నున్న మహా
వ్యుద్ధియులసభ్యు ఇండియాలో నున్న మహమ్మదీయ జన
సంఖ్య టర్కీ సంధినిగూర్చి మతిప్రభావముగ వారిలో క
గిన తీవ్రభావము ఇండియా ప్రజల హృదయమందు మహా
యుల అభిమతములతో నేకీకరించుచుండుట మున్నగు
కారణములవలన మహమ్మదీయుల కోరికలను శ్ర
చించి వానిలో న్యాయము సహేతుకముగా
వేర్పెట్ట ముఖ్యావసరము. భారతీయు
న్నట్టి సెనావేర్పెట్ట సాధ్యము కాదని
కాని సుమధుర్ములగాని ప్రజలను ఆ
కుటక కలయు కట్టుబాటులు
వేర్పెట్టగలవని నిజ మూర్తి
నోపిలును నడచిపోవుట.
కర్తాధికారము నిజ
నగరమును ఓటమి
గాను టర్కీ
దగ్గును.
గ్రహి
గో

గుంటూరు.

దేశభక్తుని అరెస్టుచేయుట.

అభ్యంగనా వసరమున వారెంటు తెచ్చుట.

ఆంధ్రదేశోద్ధరణార్థము నాయకునిగ
నభిషేకించుటయో?

ఈనెల 7 వ తేదీ వుదయమున 8 గంటలకు ఆంధ్రరా
ష్ట్రీయ కాలగెను సంఘాధ్యక్షుడు డాక్టర్ దేశభక్త కొండా నేంక
టప్పయ్య పంతులుగారు గుంటూరులో స్వగృహమున రైలా
భ్యంగన మొనరించు కొనుచున్న సమయమున 108 కేక్ నుక్రింద
వారెంటును తీసికొని యిద్దరుపోలీసు యుద్వ్యోగులు మోటారు
బండిలో వారికికి వచ్చిరి. దేశభక్తుడు నున్నాడు డాక్టరును
15 నిమిషములు వారు వేచియుండి పిమ్మట అరెస్టుచేసి తీసి
కొనిపోయిరి. ఆంధ్రదేశోద్ధరణార్థము నాయకత్వమునకు దేశ
భక్తుని సర్వేశ్వరుడే అభిషేకించెనను యూహాపాదముచున్నది.

గుంటూరు మండలమున వన్నులనిరాకరణము
శిక్షార్థము అదనముగ పోలీసుదళము నేర్పరచుట
పోలీసులవ్యయమును ప్రజలవలన కాబట్టుట

(ప్రచారణసంఘము)

8-3-22 తేదీన యీ యుద్వ్యోగము చెన్నైలో గవర్నరు
కు కార్యనిర్వాహక సంఘమువారును ప్రకటించిరి. దీని కను
బంధముగ ప్రాక్ట మేషను చెన్నై రాజధాని గజెటులోను గుం
టూరు మండలము గజెటులోను కూడా ప్రకటించబడును. ఇతర
విధముల వానిని ప్రజలకు తెలుగుగా వెల్లడిచేయుటకు గుంటూ
రు జిల్లా కలెక్టరును ప్రభుత్వమువారు కోరిరి.

2 స్వతహాగా గుంటూరు జిల్లాయందున్న పోలీసుదళము
గాక యిదివరకు బాబట్లతాలూకా పెడనదిపాడు ఫిర్కా
లోనుంచబడిన పోలీసుదళముతో సహా అదనముగ నెంత పోలీ
సుదళమును గుంటూరు మండలమునకు దుంపవలెనో జిల్లా మేజిస్ట్రే
టుతో నాలోచించి తెలుపవలెనని దొరతనమువారు పోలీసు
యస్ట్రక్చరు జనరలును కోరిరి.

3. ఈ అదనము వ్యయమును 1861 పోలీసు చట్టము 15
క్లెక్కు 5 క్రింద జిల్లా ప్రజలు ఎవరు తేక ఏయే తెగలు (జాతులు)
భరింపనక్కరలేదో తెలుపుటకును, ఎవరుభరింపవలెనో వారికి
మాత్రమే ఆ క్లెక్కు 4 వ కలు క్లెక్కు ప్రకారము విభజించుట
కును జిల్లా మేజిస్ట్రేటును దొరతనమువారు కోరిరి.

ప్రాక్ట మేషను

ఫార్ము సెంటు జార్చి - 6-3-1922

అసహనాద్యము వనబడు యుద్వ్యోగము నవలంబించి
గుంటూరు మండలమున వెళ్ళుచుండి క్రిస్తీయపుడు పక్షులను
చెల్లించుచుండ కట్టుకట్టిరి. తమయుద్వ్యోగులను మానివేయునట్లు
గ్రామోద్వ్యోగులను ప్రోత్సహింపవలెనని. గ్రామములలో కలంటిరు
తేక కాంతినికు లనబడువారు పక్షులను చెల్లించ వద్దని గ్రా
మస్థులకు బోధించిరి. విచారణచేయుటకును పన్నులను వసూలు
చేయుటకును వెళ్లిన ప్రభుత్వోద్వ్యోగులను నిరోధించిరి, గాన
మండలవాసుల ప్రవర్తనమునుబట్టి 1861 పోలీసు చట్టము 15
క్లెక్కు ప్రకారము పోలీసుల సంఖ్యను హెచ్చించుటయు అం
దలకగు వ్యయమును మండలవాసులగు ప్రజలలో అసహ
నాద్యము నవలంబించని వారివలన తప్ప తక్కిన వారందరి
కు వసూలు చేయుటయు అవసరమని ఇందులన నిర్ధారణ
డినది. ఈ ప్రాక్ట మేషనును గజెటులో ప్రకటించిన తేదీ
ఒక సంవత్సరమువరకు వది అనుటలో నుండును.

రైలుసమ్మెము.

ఏజెంటు ప్రకటన.

పరిస్థితులలో మార్చేమియులేదు. రామంగావర
కవారు కొంద రీదినము తిరిగి బయటివారి ప్రార్థ
సమ్మెతో చేరిపోయిరి. గజెటుద్ద యింకా 40
3. మాధులారివద్ద టిక్కెట్లు పార్శ్వలు ఆఫీసు
నిలో చేరినారు. ఆసనోస్టు 18 వ ధనబాగు
ను.
ండియా రైలుసమ్మె-అలహాబాదులో మార్చే
తమంది గుమాస్తాలవగైరా పనిలో చేరిరి. కాని
లు సమ్మెలో నేయున్నారు. సమ్మెసందర్భమున
జరుపుటకు సి. ఎస్. ఆంధ్రానుగారు గవర్నరు
వాడి తిరిగి తుండ్లారు చేరెను. అచట మాత్సేమియు

శ్రీ మైలవరం పాలభారతసమాజమువారు
వి శా ఖ పట్టణములో
‘రాజరాజేశ్వరీ’ నాటకశాలలో

ఈనెల 9-వ తేదీ లగాయతు నాటకములను
ప్రదర్శింతురు.

9-3-22 సా విత్రి

11-3-22 కృష్ణలీల

13-3-22 ద్రాపది

15-3-22 సారంగధర

(3449) కె. పట్టాభిరామయ్య, కార్యదర్శి.

కడుపు దిండ్లు.

౨౫ కడుపు దిండ్లు సహా ౦-౧౨-౦ } వై. వెంకటాచార్యుల
౧౦ కడుపు దిండ్లు సహా ౦-౨-౦ } సహా అమ్మవారి.
౧౦౦ కడుపు దిండ్లు సహా ౦-౧౫-౦ }
ప్రతి ఆర్డరుతో ౦-౬-౦ విశ్వల ఆద్యాయ పంపినపంపబడును
కా. వెం. రంగయ్య రంగనాథులపేట, నెల్లూరు.

ఇంద్రజాలమహేంద్రజాలము

ఈ ఆపూర్వగ్రంథములో జన్మనీ గారడీ, మోక్షాద్యుష్టి
హస్తానుసము, ఇం గీల్ల పు ఇంద్రజాలము మంత్రశాస్త్రము,
భూతవైద్యము, యంత్రములు, ఆమెరికావారి చిట్టచేత తమా
పాలు విచిత్ర వినోదవిద్యలు గలవు. ఇం తే గా క మనుష్యుని
మాయముచేయుట, మామిడిచెట్టును పుట్టిండుట, జీనుతో
సమాధియగుట, శరీరములేని తలకాయచేత మాటలాడించుట
భూమిపైన గజముయెత్తున గాలిలో మనుష్యుని నిరాధారముగా
నిలుపుట మొదలగు విచిత్రములు అనేకము లున్నవి. ఈ గ్రంథ
మును చదివిన అత్యుత్సాహముగా మేజర్ జేయలరని గ్యారంటీ
యిచ్చుచున్నాము. దీని వెల రూ 4-0-0 లు. (2113-688)
పి. ఆర్. జనార్దనరామయ్య, ఒంగోలు, గుంటూరు జిల్లా

“కాంతామదహరణి”

అను యువానీ వైద్యశాస్త్రప్రకారము తయారయిన
ఇంద్రియపుష్టికి దివ్యమైనలేహ్యము - బలహీనత కాళ్లచేతులు
లాగుట, రతిలో శ్రీఘ్రఫలము, పోగొట్టి, వీర్యవృద్ధిని అమితముగా
గలుగ చేయును. పరిశీలించిచూడ మీకే తెలియును.

వెల 1 డబ్బా 4-0-0

“నెగరోగనివారిణి”

3 విధములగు నెగవ్యాధులు, యెంతకాలము నుంచి
తీర్చిందియున్నను, దీనిని నేపించిన 3 రోజులలో నిశ్చేదముగా
నివారణయగును. అట్లుకాదేని సామ్య వాపసుచేయబడును.

1 సీసా రు 1-0-0

ది రెడ్డి అందు కంపెనీ, గోపాలపురం,
[8888] కొత్తపేట పోస్టు (గోదావరిజిల్లా)

తెలపపులకు పూచీయెన

జోషరము

చర్మముపైన యుండు తెలపపులు వైపుత వలన 3
దినములలో మాయమై పోవును. ఈయోగము ఒకమహాత్మునిచే
శ్రేష్ఠ మైక మాలికలచే తయారు చేయబడినది. మచ్చలు
మాసిపోని ఎడల యిచ్చిన ధరకంటె రెండింతలు వైకము
వాపసియ్యబడును. బుడ్డి 1-కి ధర పి. పి. తో. సహా రు 3 లు.

ఉత్తరములు ఆంగ్లభాషలో వ్రాయవలెను

(3430) The Aryan Nursery, P O Kamtaul
Darbhanga.

శ్వరశబ్దం! జ్ఞాతకరత్నము సతులు తక్కువ!!

PART I

జన్మనీశ్రమ, పుట్టినలేదీ శర మున్నగునవి లేకయే
సంకర్షర ఫలితములను క్యాక్టరు రీడింగుతో సహా యెన్ని
సంకర్షరములైనను జ్యోతిష్ముని సహాయము ఆక్ష్మరలేకయే
భయంతరం తాము వ్రాసికొనగలరు. భవము, సంతానము మున్నగు
క్యాక్టరభావములతో మీమీ జాతకములను మీరే వ్రాసికొన
గలరు. ఇది యింటిజ్యోతిష్ముడు. దీనివెల రు 2 మాత్రమే.

గ్రేట్ యిండియా జ్యోతిషాలయము,

(8291) భువనగిరి, విశాఖపట్నంబిల్లా.

వృత్తాంతలేఖలు

తెక్కలి

(ఒక విలేఖనముండి)

మార్చి నెల 4 వ తేదీన మా గ్రామములో సబుమేజ
స్ట్రీటు కోర్టులో సారాపాటులు జరుగుచున్నందున ఆసహాయ
వాదులును యీ గ్రామ కాంగ్రెసుకమిటీ అధ్యక్షులును సగు
మ. రా. టంగుల రంగన్న శ్రేష్ఠిగారును వీరి స్వీతీయ పుత్రు
లగు వెంకటరాజుగారును యీ గ్రామములో ఆసహాయవాద
ద్యమములో పట్టుదలగా పనిచేయుచున్నటువంటిన్ని ఖద్దర
బట్టు వర్తకము చేయుచున్నటువంటిన్ని మ. రా. యేడేద
సత్యనారాయణమూర్తి పంతులుగారును యీకా మరకొందరు
ఆపటకు వెళ్లి, పాటదార్లు వేలం పాడకుండా బోధపరుస్తూ
యిండ్లగా పోలీసు సబుయిచ్చువెళ్తురు కొందరు కానిస్టేబుల్సు
వచ్చి వైని వ్రాసిన ముగ్గురిని కోర్టు ఆవరణలోపుకు రాకుండా
వైని వ్రుండేమని చెప్పి యిద్దరు పోలీసులను కాపలాపుంచెరి.
ఈ అల్లరంతా చూచి పాటదార్లు మేము కూడ వెళ్లిపోయేద
మని ఆసహాయవాదులతో కలసి బాధుకూడ భజనతో నాతీయ
పాతశాలకు వచ్చిరి. తదుపరి పాతశాలలో రంగన్న శ్రేష్ఠిగారు
అచ్చటికి వచ్చేవారందరికీ ఫలహారములు యిచ్చిరి.

కాకినాడ

(స్వకీయ విలేఖనము)

కాకినాడ, మార్చి 5:—నిన్న ను 11-30 గంటలకు జిల్లా
మేజస్ట్రేటుకోర్టులో జాతీయ శత్రువులు మొదలగు పుస్తకమును
వ్రాసినందుకు ప్రచురించినందుకు కొందరిని రావించి ఎందుచేత
వారిని పోసికూర్చుట చేయవూడదు. మరొకవిధముగ చేయ కూ
డదు అని సుబాయిషీ జరిపించిరి. ప్రధమమున, రాజమహేంద్ర
వరమున శ్రీకృష్ణముద్రాక్షర కాల కీపరును, శ్రీనివాసరెడ్డి
జలదుర్గాప్రసాదరాయుడుగారి కొమారుడును అయిన నిడచర్ల
వెంకటకృష్ణమూర్తిగారిని తాము “జాతీయశత్రువులు” అను కర
పత్రమును ముద్రించినందుకు ఎందుకు ప్రాసికూర్చుట చేయ
కూడదో కారణము చెప్పవలసిదనిరి. కృష్ణమూర్తిగారి తరఫున
రావుసాహేబు మాదిరెడ్డి వెంకటరెడ్డి సాయుడుగారు
(రాజమహేంద్రవరము స్టేషను) వకాలతు పుచ్చుకొని జిల్లా
మేజస్ట్రేటుతో నాన్నేహితు డతడు కత్తవాడు, ఇప్పుడే జీవిత
ప్రారంభము, ఎదో తెలియక అచ్చువేసివేశాడు, ఇదివఱలో
నెప్పుడు యిట్టి సహాయ నిరాకరణ సంబంధమైన కాగితములు
పుస్తకములు అచ్చువేయలేదు. ఇంక అట్టివేమియు అచ్చు
వేయడు. అని వాదించి తుమాపణ పత్రమును దాఖలు చేసెను.
దానిని మేజస్ట్రేటు అంగీకరించెను.

మిక్కిట యీ “జాతీయశత్రువులు” జూసిన గ్రంథకర్తలు
శ్రీ చెలుకువాడ వెంకట్రామయ్య, దామోదరేశ్వరు సనసీంహ
రావుగార్లును పిల్చిరి. వారు హాజరు కానందున వారికి నోటీ
సులు పంపవలయు నని మేజస్ట్రేటు ఆదేశము.

“తిలక మహారాజ నాటకమును” రచించిన శ్రీ కవి
రాజ శ్రీపాద కృష్ణమూర్తిశాస్త్రిగారి విషయ మాలోచింప
బడెను. శ్రీ చిల్లా పేరయ్యశాస్త్రిగారు స్టేషను, కాకినాడ,
శ్రీగంటి వెంకట్రావుగారు బి. ఎ., బి. ఎల్ కాకినాడ, పండి
తుని పక్షమున నిలువబడి యీగ్రంథములందు రాజబోహదు
లేదనియు, గ్రంథకర్త అనుమతి లేనిదే
ఎవరును యీనాటకమును ప్రదర్శింప నీలులేదని యున్న ప్రక
టనవాక్యన యిదివఱలో నెచ్చటను యీ ప్రదర్శనము కాలేద
నియు, గ్రంథకర్త పండితుడు, కవీశ్వరుడును అందుచేత తిలకు
చెప్పిన వాక్యములనే నాటకమునందు బొందుపరచెననియు గ్రం
థకర్త రాజభక్తిగలవాడనియు “రాజభక్తి” అను గ్రంథమును
పట్టాభిషేకమహోత్సవము జరిగినపుడు వ్రాసిరినియు, ఇత్యాది
గా విన్నవింది, ఇందు రాజద్రోహములేదు. అని వ్రాయుచి
యున్న కవీశ్వరుని వాక్యాలము కోర్టులో దాఖలు చేసిరి.
కొంత సంగతిసందర్భములు విచారణమైన పిదప ఎవరికి నాటక
ప్రదర్శనమునకు అనుమతి యిచ్చేవలెదని వ్రాతమాలముగా
నియ్యవలెనని మేజస్ట్రేటు చెప్పగా అట్లు చేసిరి.

రాజమహేంద్రవరము విద్యాలయముద్రజాలమును
కీపరును “స్వరాజ్యము-సహాయనిరాకరణము” అనుగ్రంథమును
అచ్చువేసిన ద్రోహరాజు రమణారావుగారు మొదట రాలేదు.
విచారణలన్నియు వైసపిదప కొంతసేపటికి వచ్చి సుబాయిషీ
చెప్పిరి. తాము యిదివఱలోనే తుమాపణ పత్రమును దాఖలు

చేసితినియు తుమాపణ యిచ్చుటకు పూర్వమే యీగ్రంథము
అచ్చుత్తించితినియు సుబాయిషీ చెప్పిరి. దానిని మేజస్ట్రేటు
అంగీకరించెను.

ఆంధ్రమునజన స్వరాజ్యసభ కార్యదర్శియు, “స్వరా
జ్యము-సహాయనిరాకరణము” అను కరపత్రమును ప్రచురించిన
టీయూ, శ్రీమద్దూరి అన్నపూర్ణయ్యగారిని సుబాయిషీ అడిగిరి.
అంతట ఆయన తాను గ్రంథకర్తను గాననియు ప్రచురించిన వా
డననియు, తనమీద భజానిశేషము అని యేదిమోపక సుబాయి
షీ యిచ్చుంటే ఏమి చెప్పవలసియున్నదో బోధపడదనియు
యింకను యేమో చెప్పబోవుమండ మేజస్ట్రేటు ఉపన్యాసము
వలననియు యిప్పుడు లేదు యేమి యీ విచారించుట లేదనియు
తనప్రశ్నలకు సమాధానము చెప్పవలసియున్నదనియు చెప్పగా
తననుగురించి యీసందర్భములో చెప్పవలసియున్నదనియు
తుమాపణ చెప్పకొన ననియు శ్రీ అన్నపూర్ణయ్యగారు మాటు
పట్టిరి. సరే మీరువెళ్లవచ్చునని కోర్టువారు చెప్పగా ఆయన
యును చూడవచ్చినవారును వెళ్లిపోయిరి.

అభినందనములు

3-3-1922 వ తేదీన కాకినాడ పౌరులసభ పురమందిర
మున 6 గంటలకు శ్రీయుత వేదాంతం వెంకటకృష్ణయ్యగారి
యభ్యుత్థాంతరం జరుగబడెను. నాతీయశత్రువులు పాణి ప్రజ
లకు స్వరాజ్యబోధచేసి ఒక సంవత్సరము కళింకు యువభిం
చుటకు శ్రీకృష్ణజన్మజ్ఞానమున కేసన శ్రీయుత పద్మ ఆప్పయ్య
దాసు, యల్లాజోస్యుల బుచ్చన్న శాస్త్రి, కాళీ జయరాం,
చైబోలు పట్టాభిరామయ్య, కనుమూరి సత్యనారాయణ,
దువ్వూరి లక్ష్మీనారాయణ గార్లును అభినందించునట్టి శిల్పా
న ముపపాదించబడెను. అందునుగురించిన యితర నిధిగతుల
గురించిన శ్రీపుష్పలూరి గోపాలకృష్ణయ్యగారు, పులవర్తి
భీమలింగమూర్తిగారు వీటూరి వాసుదేవశాస్త్రిగారు యింకను
యింకరులును మాట్లాడి ప్రజలందు వైర్యోత్సాహములు కలుగ
జేసిరి.

అగ్నిప్రమాదము

2-3-22 తేదీరాత్రి సుమారు 2 గంటలవేళ నిడదవోలు
గ్రామములోని పంచముల యిండ్లకు ఆకస్మాత్తుగా అగ్నిప్రమా
దము సంభవించి సుమారు యిరువది యిండ్లకు వైగా కాలిపోయి
నవి. మనుష్యులకేమియు ప్రమాదము జరుగలేదు. ఇండ్లలోనున్న
కోస్తు, పందులు సుమారు యిరువదికివైగా కాలిపోయినవి వారు
కట్టుకొన్న బట్టలప్పు తక్కినవన్ని కాలిపోయినవి. ఆరోజు
కాంగ్రెసువారు యింటింటికీపోయి విషయముకొంత సామ్యుకు
పోగుచేసి యిప్పుటివఱకు పోషించుచున్నారు. ఇండ్లులేనివారు
80 మంది యున్నారు. కొంతమందికి ఆసుయములోకట్టుకున్న
బట్టలు కూడా కాలిపోయినవి. కాంగ్రెసువారే సామ్యు పోగు
చేసి యిండ్లు కట్టుకొనుటకు వెరురుతాటాకు యిచ్చినారు. కట్టు
కొనుటకు బట్టలుకూడా యిస్తామనుచున్నారు. ఆరోజు వున
యము చించాడ అబ్రహము అను క్రీష్టియను అందరుకు భోజన
ము పెట్టెను. ఒక విలేఖరి.

భృంగామలకతైలము

(వైద్యచింతావళి)

భృంగామలకతైలము:- పిమ్మట వర్షవచేసినను
ముక్కులో ప్రవహించును నశ్యముచేసినను
రోగోగములను బోగొట్టును.
భృంగామలకతైలము:- తలకు పట్టించిన కంటి
రోగమును బోగొట్టును.
భృంగామలకతైలము:- అపస్తాంబోగమును ఉత్తాన
రోగమును, కపటోగములను బోగొట్టును.
భృంగామలకతైలము:- తల వెండ్రుకలను తుమ్మె
దలుకలె నల్లగాచేయును.
4 బౌన్సుల సీసా వెల రూ 1
1 పౌసు " " 3
క్యాటలాగు ఉచితముగా పంపబడును.

డాక్టరు ఆచంట లక్ష్మీపతి, బి. ఎ. ఎం. బి. సి. ఎం.
మేనేజరు డైరక్టరు,
ఆంధ్రఆయుర్వేద ఫార్మసీ, (లిమిటెడ్)
19, హుస్సేన్ రోడ్,
మాంటు రోడ్ - మదరాసు.
(బుధ)

దేవమృతరసము

సర్వోత్తమ మగు

జే శీ య ది వ్యావధి ము

ఈ యందు పరిపూర్ణ ఆహారకరణమును, అంశప్రసిద్ధిచెందిన జీవరక్షణమును, ఏకాగ్రము దైవము ఏకమును, సుందరము, వాతవిత్తి శ్లేష్మదిభేదములు పాటింపక ఎట్టి ప్రాంతవాదములకైనను పథ్యానాపాదము లావశ్యము లేకనే అందరికీను జలపాత్రగా ఉపయోగించుట కనుకూలమైన సాటిలేని సుజీవ మాలికారసము. ఈ దేవమృతరసము సౌకర్యముగా ఉపయోగించిన వారు దీని యధార్థస్థితిని జూచి ఆశ్చర్యపడక తప్పదు.

[3212]

జ్యోతిషముగా తేల్చుచేడి వ్యాపారము మంచికలిగినను ఈయనబడును.
 డ్రాఫ్ట్ బుడ్డి 1-కి రు 2-0-0   1/2 డ్రాఫ్ట్ బుడ్డి ,, 1-కి 1-0-0   ప్యాకెండు పోటీజీ ప్రత్యేకము.
 బ్రాబ్రెయిలు: దేవమృతరసముల ఫీసు, కరూరు, S. I. Rv. లేక అర్జిక్ అందు కో., బ్రాచ్యే, మదరాసు.

వనోపధిసరస్వరిల్లా

రక్తిహీనతను నిక్షయముకొని పరిశుద్ధతను పోగొట్టుట యందు పేరెన్నిక గాంచినది. ధర 1-10-0

ఇండియా సిల్కానందు ఎచ్చటికైనను తపాలాఖర్చు పులియగా పంపబడును. (2978)

విలాసము వి. డి. సావంత్

నెం 144 ఫనసవాడీ, బొంబాయి

నమకము (1842)

బంగారు, వెండిరత్నముల నగలును ఇతరవస్తువులను

జాబను యిచ్చిన పుచ్చుకొని

వైకము ఇచ్చుచును

ఉమిడి-రామయ్య కెట్టి

గురుసావికెట్టి కంపెనీ

25, చై నాబజారు రోడ్, మదరాసు.

సాదా ఉంగరములు, పువ్వురాగము, సేతుకమలాలు

కేళులు, ముగ్గు గునవి చేర్చి కట్టబడిన ఉంగరములు,

లియారుచేయబడి అమృతమునకు సిద్ధముగా నుంచబడి

యొన్నవి. కావలసినవారు ఆర్డరుయిచ్చిన వారి యన్వయము

చొప్పున పురమాపిగా తయారుచేసి యియ్యబడును.

ముఖ్య గ వ నింపు.

యోగ్యతాపత్రములు 2942

(8) బెనా రెన్ సిటీలోనుండు, దుర్గా మెడికల్ హాలువారి బహుమూల్యనివాసికి నాకు ఆత్యంతమైన గుణము నిచ్చినది. ఇప్పుడు నా కావ్యాధి లేను. ఇందుకై = రికి నేను నా కృతజ్ఞతాభావ్యకమయిన వందనములు చేయుచున్నాను.

హౌరాయి } కె. జాన్ సన్,
 25-8-20 } రిమెడ్ పింఛను డెఫ్టీ కెల్లెక

నీ కెప్పుడయినను

అపాయము రాదా?

నీవిషయము జాగ్రత్తలోనుండుము. పిదపనిచారించిన లాభము లేదు. లై సెన్సు లేక తుపాకుల నుంచుకొనలేవు. ఏలకను?

ఒక్కకర్రకత్తి నీయింటనుండిన వెయ్యిరుందికి జవాబు చెప్పను.

ఒంటికి పోవలసినవన్నులు బంటుగనుండును. అట్లని చమత్కారముగ

కర్రయందల్చుచు చూచువారికి ఎట్టి ఆశోకనియ్యకచేతబట్టు

కొనుటకు లేలేక గానుండును. అట్టికర్ర 1 కి రూ.8-0; రూ.4-8-0

రు 5-8-0; రు 6-8-0; రు 9-0-0; రు 10-0-0; రు 16-8-0;

రు 19-0-0 రు 25-0-0; రు 45-0-0; పనితనమునుబట్టి వెండి

పాన్నలు నగషీపనలనుబట్టి యుండును.

వలయువారు కత్తి 1 కి ఒకరూపాయ అడ్వాన్సుతో

సహా ఆర్డరు యిప్పించవలయును.

భారతవస్తుభవనము, బెజవాడ.

(3079)

మలయ చందనము.

గనేరియా అను ఔషధమునకు వేరారును.

వర్షములేదు. పిత్తకారితో కనిలేదు. ఎటువైపు, వెంట్రుకవచ్చు, అను మూడు విధముల ఔషధములను చూచు ధూటలలో మాన్యును. శ్రీల కనుమ వ్యాధులకు మోడ ఇది రాజాధము. (1251) డబ్బీ 1-కి రు 2-4-0

1 వండినీ (మలయచందనమున కనుపానము) డ్రాఫ్ట్ 2-0-0
 [1251] గంధర్వ పార్శ్వసీ, రాయవరం, (నోదావరం.)

పోటీజీ ఇనాం.

జస్తగారి సెంచరి లోషన్

వై లోషన్ ఉపయోగించిన దేహమునందు ఏతాగమునందు మెంట్రికలు గాని రాలిపోవును. నోటిగాని మంట గాని యుండదు. వెల బుడ్డి 1-కి రూ 1-0-0-0

అర్ధరూ పంపునప్పుడు ఈ షేపు పేరును వ్రాయును.

సోల్ యేజిన్సి: కసరపు యేజిన్సి,

(3355) పార్కుటవుక్, మదరాసు.

మదనకామేశ్వర లేవ్యాము

దుర్బలలపాలిటి సుజీవి:— మేహము, నిక్కాక, శుక్ల నవ్వు, నిస్సత్తుక, అతిమూత్రము, మొదలగు వాటిని హరించి మంచి జలమును, యవ్వనమును, కాంక్షి, వీర్యవృద్ధిని, సంతాన ప్రాప్తిని, కలిగించు వర్షప్రాదము. 2 డబ్బీలు చాలవు. 20 తు డబ్బీ రు 1-4-0. వి. పి. చార్జీ 0-8-0 (3351)

రోజుపుప్ప లేవ్యాము:— ఇది మలబద్ధమును పోగొట్టి కాల విరేచనమును చక్కగా కలిగించుటలో అమృతప్రాయము 15 తు డబ్బీ రు 0-10-0, వి. పి. చార్జీ 0-7-0.

పి. కి. పి. అందుకో, ఆయుర్వేదసమాజం, వెరిదేవి, నెల్లూరుజిల్లా.

నివ్వమగ రాయారతేయబడిన శాస్త్రీయ ఔషధములు.

అంధ్ర ఆయుర్వేద పార్శ్వసీలో దొరకును.

తెలుగుభాషయందు గాని, ఇంగ్లీషుభాషయందు గాని

కాబులాగు ఉచితముగా కంజబడును.

మేనేజర్, అంధ్ర ఆయుర్వేద పార్శ్వసీ,

19, హాల్ రోడ్, బొంబాయి - మదరాసు.

ఎ యి లె న్ బ ర్గు

క్రూడు ఆయిల్ ఎంజినులు

"ఎఫ్" టైపు. పరిమాణము 6-100 హెచ్. పి.

ఇప్పుడున్న పనరు ఎంజనులలో కెల్ల సులభమైనది, ధర తక్కువది.

ఎంజనులో చిక్కులేమియు నుండవు. సులభముగా నుండును.

పనిని నమృతముగా ఆగవూడా చేయును. ఎంజనులోని వివిధాంగములు చాల మంచివి, ఖర్చుతక్కువ, మిక్కిలి నమృతమైనవి.

చాల డబ్బుపెట్టికొను పెద్దపెద్ద ఎంజనులతో సమానమైనది. డబ్బు దండుగలేదు.

10-12 హెచ్. పి.	మామూలుధర రు 2045	ప్రత్యేకపుధర రు 1842
20-24 "	" 2909	" 2618

"డెకోట్టు" వర్సికల్ ఎంజనులచే నడిపించబడు పోర్టబుల్ పంపులు.

214 హెచ్. పి. ఎంజను పరిమాణము 6 హెచ్. పి. పంపు	ఒకనిమిషమునకు 330 గాలనులు
216 " ఎంజను పరిమాణము 8 హెచ్. పి. పంపు	ఒకనిమిషమునకు 457 ³ "
218 " ఎంజను పరిమాణము 10 హెచ్. పి. పంపు	ఒకనిమిషమునకు 622 ³ "

WIELE & KLEIN

Importers, Manufacturers' Representatives, Agents and General Merchants,

MOUNT ROAD, MADRAS.

Telephone 243.

Telegrams: "KLEINCO," MADRAS.

వైద్యరత్న పండిత

డి. గోపాలాచార్యగారి

రక్తమును వృద్ధిచేయును

మేహవార నోవ్యలను బోగొట్టును

అన్ని విధములగు బలహీనములను అణచును

పాండురోగులకు మంచిది

గుండెడెను నివారణ చేయును

గర్భ కారక ములనుదరుమును

బాలరకు గర్భిణీలకు సుక్తమును (1045)

చనుచాలను వృద్ధిచరచును

మూర్ఖులకు మంచిది

మెదడుకు బలమును గలగ జేయును

వరములకు శక్తిని హెచ్చించును

విద్యార్థులకు ప్రాణమిత్రము

ప్రాణశక్తిని హెచ్చించును

తీయరోగులకు మిగుల మంచిది

కాసరోగులకు ఆమృతము

గుండె కాయకు మిక్కిలి బలము నిచ్చును

ఉపరితిక్తులకు అధికబలము జేయును

ఉబ్బసరోగులకు మిగుల హితము

వెల బుడ్డి 1-కి రూ 2-4-0.

ప్యాకెండు పోటీజీ ప్రత్యేకము.

కాబులాగు ఉచితము.

ఆయుర్వేదాశ్రమం,

41, అచారప్పన్ ఏధి, జి.టి. మదరాసు.

తంలివిలాసము:—

(బుధ

వండిట్ - మదరాసు.